PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Semi-weekly Newspaper in Canada. Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

LIAUDIES BALSAS
Kanados Lietuvių Du-syk Savaitinis Laikraštis. Leidžiamas Lietuvių Spaudos Draugijos Kanadoj. P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

Nr. 414 PENKTADIENIS, KOVO (MARCH) 8, 1940, TORONTO, ONTARIO METAI IX

SAKO SOVIETAI IR RUMUNIJA EINA JAU PRIE SUDARYMO TAIKOS IR NEPUOLIMO SUTARTIES

Del Sutarties Pasirašymo į Bucharestą Atvyksiąs Pats Užsienio Reikalų Komisaras

BUCHAREST, Kovo 7. — Sovietų Sąjungos legacija paskelbė, kad greitu laiku į Bucharestą atvyks Viačeslavas M. Molotovas, Sovietų Sąjungos liaudies komisarų tarybos pirmininkas ir užsienio reikalų komisaras, pasirašymui Sovietų Sąjungos ir Rumunijos nepuolimo sutarties.

Šis pranešimas diplomatus labai nustebino. Buvo plačiai rašoma, kad Sovietų Sąjunga puls ant Rumunijos, kad atsiimti Besarabiją, kuri priklausė Rusijai, o dabar pasirodo, kad Sovietų Sąjunga rengiasi pasirašyti su Rumunija nepuolimo sutartį.

Gandai ėjo ir anksčiau, kad Rumunija rengiasi pasirašyti su Sovietų Sąjunga nepuolimo sutartį, bet apie juos mažai kas rašė. Daugiausia buvo rašoma apie tai, ką Rumunija daro sustiprinimui savo karinių jėgų, būk tai apsigynimui nuo Sovietų Sąjungos ir Vokietijos.

WELLESAS SUGRĮSIĄS DAUG GREIČIAU NEGU BUVO NUMATYTA

LAUSANNE, Šveicarija, Kovo 6. — Suvienytų Valstijų posekretorius Sumner Welles savo maršrutą po Europos sostines sutrumpins, kad greičiau parvykti namo ir pranešti prezidentui, ką jis patyrė, pirm išsiveržimo ofenzyvos iš vienos ar kitos pusės.

Buvo manoma, kad jo maršrutas tęsis nuo 6 iki 8 savaičių, bet dabar atrodo, kad jis sugrįš į Wašingtoną apie kovo 26, išbuvęs vos 5 savaites.

Manoma, kad perspektyvos, jog bus ankstyvas ir gražus pavasaris, yra svarbiausia skubos priežastis. Mat pavasariui išaušus laukiama didelių mūšių.

SUAREŠTAVO 4 DARBININK. UŽ ANTIKARINĮ VEIKIMĄ

WINNIPEG, Kovo 7. — Čia pereitą antradienį policija suareštavo keturis darbininkus (du vyru ir dvi moteris) už antikarinį veikimą. Suareštuota: J. Weir, W. Tuomi, S. Shunaman ir B. Smith.

Tuo pačiu laiku padaryta ir krata komunistų raštinėje. Areštuotas J. Weir, esąs, buvęs Mid-West Clarion redaktorius.

NĖ KARAS ANGLIJOJE NEDARBO NEPANAIKINO

LONDONAS, Kovo 7. — Lordas Strabolgi duodamas pranešimą Anglijos parlamentui pažymėjo,kad nežiūrint pilno pakinkymo karinės industrijos ir suėmimo vyrų į kariuomenę, šiandien Anglijoje yra 800,000 bedarbių. Nedirbančių skaičius esąs sumažintas tik 40 nuošimčių.

VAKARŲ FRONTE JAU SUIMTA 750 BELAISVIŲ

GENEVA, Kovo 7. — Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus belaisvių šelpimo biuras praneša, kad laike šio Santarvininkų-Vokietijos karo, Vakarų Fronte pateko belaisvėn sekančiai: vokiečių pas Santarvininkus 300 karių, o Santarvininkų pas vokiečius 450.

Raudonojo Kryžiaus vadai tvirtina, kad tai teisingiausiai apskaičiavus rasta tiek belaisvių po "mūšių" Vakarų Fronte.

Iš Berlyno praneša, kad šiandien Vakarų Fronte įvykusiame susikirtime vokiečiai suėmė 16 anglų belaisvėn ir 20 užmušę.

ŠIAURĖS FRONTE "NIEKO NAUJO"

MASKVA, Kovo 7. — Vakar dienos Roudonosios Armijos komunikatas pranešė, kad fronte nieko svarbaus, išskyrus tą, kad aviacija numušė tris priešo orlaivius.

(Helsinkis praneša, kad Raudonosios Armijos ofenzyva Wiipuri rajone nuolatos smarkėja.)

(Iš Stokholmo praneša, kad Sovietų Sąjunga sutiktų taikytis, jei Suomijos valdžia patenkintų tuos reikalavimus, kuriuos statė pirmiau, bet tiems gandams mažai kas tiki.)

SUSIRGO GENEROLAS MANNERHEIM

HELSINKI, Kovo 7. — Čia gautas pranešimas iš fronto, kad Suomijos baltagvardiečių karo vadas generolas Mannerheim susirgo.

Pranešimas nenurodo, kokia liga jis serga, taip pat ar labai, ar tik sirguliuoja.

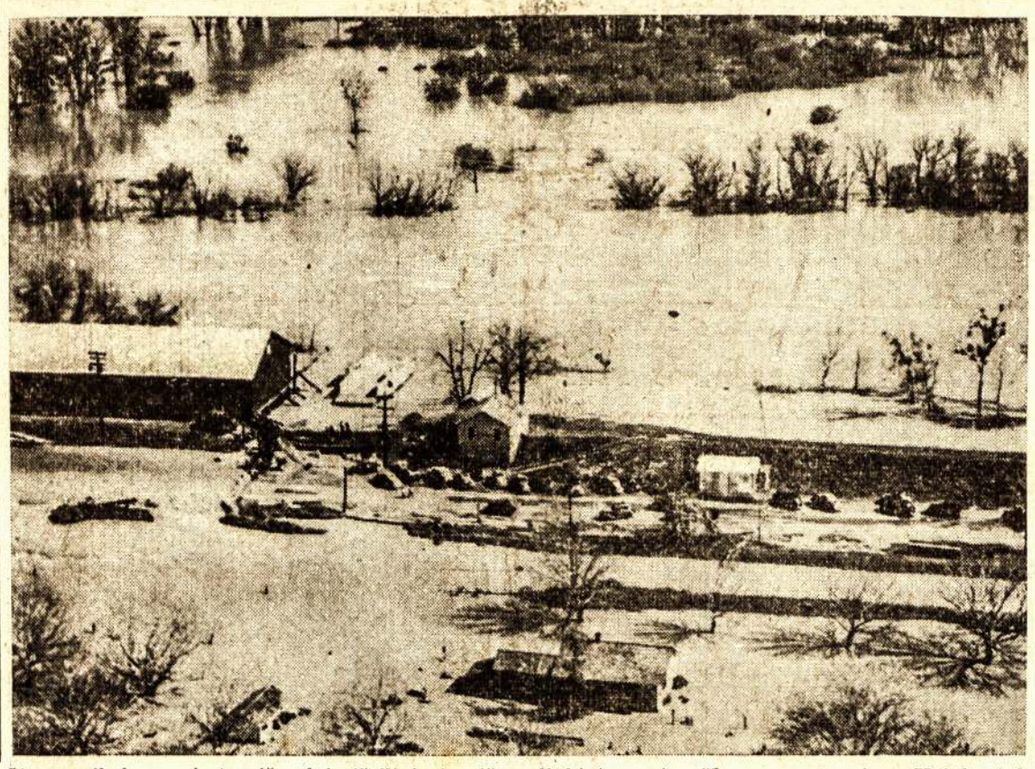

Šis paveikslas, nuimtas iš orlaivio, parodo Princeton apylinkę, Kalifornijoj, apsemtą vandens, išsiliejusio iš aplinkinių upių. Veik kiekvienais metais nekurios Suvienytų Valstijų vietos nukenčia nuo potvynių. Kai kuriais metais potvyniai padaro nepaprastai daug nuostolių.

Anglija Sulaikė Aštuonius Laivus Su Vokietijos Angliais Del Italijos Ir Parsivariusi Visus Juos Ištuštino

LONDONAS, Kovo 7. — Vakar Didžiosios Britanijos Ekonominio Karo Komitetas pasigavo jūrose aštuonius laivus su Vokietijos angliais del Italijos ir parsivaręs į savo uostus visus juos ištuštino. Devintą paliuosavo, kadangi iš dokumentų paaiškėjo, jog jis išplaukė iš Holandijos prieš kovo 1, tai yra prieš parėdymą sulaikyti vokiečių anglių eksportą Italijai.

Kiek vėliau sulaikė dar šešius Italijos laivus su vokiečių angliais, bet dar nepatikrinti dokumentai ir nežinia, ar jie bus irgi ištuštinti, ar paleisti su angliais.

Italijos valdžia prieš tai griežtai užprotestavo. Be anglių Italijos industrija bus priversta sustoti.

Parėdymas konfiskuoti vokiečių anglių eksportą Italijon buvo išleistas po to, kada Italijos valdžia atsisakė parduoti Anglijai ir Francijai ginklus ir amuniciją už anglų anglius.

Anglijos valdžia sako, kad Musolinio grumojimų nenusigąs ir savo nusistatymo laikysis.

SUSIKIRTIME SU ANTSTOLIU VIENAS ŽUVO IR 2 SUŽEISTI

QUEBEC, Kovo 7. — Milote, Lake St. John distrikte, įvyko susikirtimas prieš antstolio bandymą aprašyti turtą. Susikirtime vienas asmuo šūviu nužudytas ir du sužeisti.

Apie įvykio smulkmenas policija ir cenzūra nepraleidžia smulkmeniškų davinių. Greičiausia bijo, kad kaip kas nepasimokytų iš to.

Tik tiek pranešama, kad provincialė policija veda įvykio tyrinėjimą.

Indijoje Darbininkų Kovos Plečiasi

BOMBAY, Kovo 7. — Prie bestreikuojančių 130,000 tekstilės darbininkų ruošiasi prisidėti geležkeliečiai. Jie priima rezoliusijas reikalaujančias pakelti jiems algas.

Indijos geležinkelių sistemą kontroliuojančios kompanijos, Great Indian Peninsula Railroad, darbininkai priėmė rezoliuciją, kad jiems tuojau būtų pakeltos algos, o ne, tai jie tam pasipriešins panašiai, kaip tekstiliečiai.

Darbininkai kelia ekonominius reikalavimus sąrišy su brangėjimu gyvenimo reikmenų ir didėjančiais kapitalistų pelnais.

Darbininkų kovose, tarp ekonominių reikalavimų yra išstatomi ir politiniai reikalavimai, kaip tai, Indijos nepriklausomybės.

LONDON, Kovo 7. — Amsterdamo laikraštis nurodo, kad anglų laivas San Florentino, 12,842 tonų, vakar nuskendo, vokiečių torpėdai pramušus šoną.

LONDONAS, Kovo 7. — Daily Sketch rašo, kad Amerika gelbsti Vokietijai pro "užpakalines duris." Laikraštis liepia Amerikai nekišti savo nagų į Europos reikalus.

Laivas Queen Elizabeth Paspruko į New Yorką

LONDON, Kovo 7. — Naujas Anglijos keleivinis laivas Queen Elizabeth, 85,000 tonų įtalpos ir kainavęs $28,500,000, laimingai pasprukęs pro nazių submarinus ir minas, artinasi prie New Yorko.

Didlaivis Queen Elizabeth yra naujausias, moderniškiausias, didžiausias ir brangiausias tos rūšies laivas pasaulyje. Jis į New Yorką atplukdomas be keleivių. Prieš išplauksiant iš Anglijos, laivo įgula turėjo prisiekti, kad laivo išplaukimą laikys griežčiausioj paslaptyj.

Į New Yorką atplukdomas kaipo į saugią prieplauką, kur didlaivis bus laikomas ligi pasibaigs karas.

Išplaukiant iš Anglijos Queen Elizabeth buvo stropiai orlaivių ir karo laivų lydimas.

ŠVEICARAI DARO PLANUS EVAKUACIJAI

LAUSANNE, Kovo 7.—Šveicarijos valdžia daro planus evakuavimui šiaurinės dalies miestų, bijodama, kad vokiečiai kartais nesiveržtų per Šveicariją, kad užeiti Mažinot linijai iš šono.

Manoma (atsitikime vokiečių įsiveržimo) evakuoti Zucich, kur yra 312,000 gyventojų, Basle ir Baden miestų gyventojus.

MONTREAL, Kovo 7. — M. J. Coldwell, nacionalis CCF pirmininkas, čia kalbėdamas pareiškė, kad liberalai ir konservativai gali padaryti daugiau žalos Kanadai, negu maža komunistų partija.

Karo Reikalams Anglija Skolina $1,335,000,000

LONDONAS, Kovo 7..—Anglijos finansų ministeris Sir John Simon paskelbė, kad Anglijos valdžia užtraukia $1,335,000,000 vidaus paskolą del karo reikalų Paskola užtraukiama 15-19 metų. Bus mokama 3 nuošimčiai palukanų.

Ši suma, sako, padengs tik 50 dienų karo išlaidas.

Londono ir kitų miestų laikraščiai varo propagandą, kad šios paskolos lakštai būtų kuo greičiausiai išpirkti.

MONTREAL. — Konservatų partijos vadas Dr. Manion sako: "Jei aš būsiu išrinktas, tai panaikinsiu leidimus del radio." Bet kažin ar su jais nepanaikins ir teisę radio klausyti. Mat jie su Kingu kontestuoja, kuris geriau imperialistams pasitarnaus.

SUOMIJOS PADĖTIS PASIEKUSI KRIZĮ

TORONTO, Kovo 7. — "Suomijos padėtis pasiekė krizį," rašo Mr. W. R. Plewman darydamas karo apžvalgą Toronto Daily Star laikrašty.

"Nuolatinė rusų ofenzyva baigia versti suomius tuojaus apleisti Mannerheimo liniją."

MELBOURN, Kovo 7.—Australijos ministeris pirmininkas R. G. Menzie vakar paskelbė, kad Australija turi pasiųsti 80,000 kareivių Santarvininkams. Tam pasipriešino Darbo Partija. Sąryšyj su tuo įvyko vyriausybės pasikeitimų. Dabar Australijos Darbo Partija turės 30 balsų, o kitos partijos 44 balsus.

Kanada Padeda Japonijos Imperialistams Naikinti Nekaltą Kinijos Liaudį

TORONTO, Kovo 6. — M. J. Coldwell, nacionalis CCF pirmininkas, čia CCF moterų komiteto susirinkime kalbėdamas pareiškė, kad jau šiam karui prasidėjus Kanada pardavė Japonijos imperialistams 13 vagonų nikelio ir 1 vagoną senų geležų.

"Tą pačią minutę, kada prasidėjo riksmas del pardavimo kviečių Rusijai," pareiškė jis, "Canadian National Ralways traukinys Nr. 403, greičiausias transkontinentinis prekinis traukinys, vežė skersai Kanadą 13 vagonų nikelio ir 1 senų geležų linkui Pacifiko, iš kur buvo pasiųsta į Kobe, Japonijon, Canadian Pacific Railways laivu, Empress of Britain."

"O Japonija Tautų Lygos buvo apšaukta agresore," tęsė jis.

"Minimas nikelis buvo pasiųstas Japonijon už savaitės prieš tai, kada Hitleris pareiškė, jog 'Japonija yra mano draugė,' ir kas gali žinoti, kiek to nikelio gavo Vokietija?" pažymėjo jis.

Jis taip pat nurodė, kad Kanados kapitalistai buvo paskelbę sėdėjimo streiką, kai valdžia išleido patvarkymą, kad iš kariškų užsakymų nebus leidžiama daugiau pelnyti kaip penkis nuošimčius, ir kad jie tą streiką laimėję. Tas patvarkymas esąs jau numestas už tvoros.

"Hon. Ernest Lapointe pareiškė, kad valdžia buvo priversta penkių nuošimčių aprubežiavimą ištraukti dar penkios dienos prieš karo išsiveržimą," nurodė Coldwell. "Tik įsivaizdinkite, ką spauda būtų pasakius, jeigu darbininkai būtų atsisakę dirbti ant kariškų užsakymų, kol pakels jiems algas? Arba kas būtų atsitikę, jei ūkininkai būtų atsisakę parduoti savo produktus, kol nebus mokama tam tikra kaina?"

KARO TIKSLAS ESĄS SUNAIKINTI VOKIEČIŲ MILITARINĘ JĖGĄ

MANCHESTER, Kovo 6. — Sir Phipps, buvęs Britanijos ambasadorius Berlyne ir Paryžiuje, pareiškė, kad Anglija ir Francija kovoja už tai, kad militarinę Vokietijos galią sunaikinti ant visados.

Į klausimą, ką mano daryti po karo, jis atsakė: "Pirma juos sumuškime, o paskui nutarsime, ką su jais daryti."

HEPBURNAS IŠDUODĄS KANADĄ PRIEŠAMS

OTTAWA, Kovo 6. — Hon. Norman Rogers, krašto apsaugos ministeris, pareiškė, kad Hepburnas, Ontarijos premjeras, yra Kanados išdavikas.

"Kiekvieną sykį," pareiškė jis, "kada Hepburnas paleidžia oran nepamatuotus pareiškimus, jis prisideda prie Kanados išdavikų."

Daugiausia ginčų sukėlė Hepburno pareiškimas, kad vienoj lakūnų mokykloj buvo maištas del netikusio lavinimo.

Draugas Janauskas Turi Jau $150.00

Iš draugo Zigmo Janausko, kurs dabar maršrutuoja po Suvienytas Valstijas Liaudies Balso naudai, gavome ilgoką laišką, kuriame jis aprašo, kaip jam einasi.

Draugas laiške nurodo, kad maršrutas vyksta labai gerai. Iki kovo 4 dienos sukėlė jau $150.00. Jo manymu (žinoma, ir mūsų), maršruto pradžia labai graži.

Amerikiečiai Liaudies Balso skaitytojai mūsų laikraščiu esą patenkinti ir linkį jam pasisekimo ir ateityje.

ŽYDAI PROTESTUOJA PRIEŠ NAUJUS PATVARKYMUS

LONDONAS, Kovo 7.—Nauji Anglijos patvarkymai, draudžianti Palestinos arabams parduoti žemę žydams, iššaukė žydų protestą.

Apskaičiuojama, kad žydų demonstracijose Palestinoj du asmenys buvo užmušti ir 300 sužeistų. Sužeistų tarpe yra ir policininkų.

Tel Aviv mieste demonstracijoj dalyvavo 18,000 asmenų.

VERDUN, Que., Kovo 6. — Verduno pašalpos darbininkai išėjo į streiką reikalaudami pakelti algas.

PARYŽIUS, Kovo 7. — Šiandien nuleido į vandenį naują 35,000 tonų įtalpos karo laivą Jean Bart.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. IŠEINA DU KARTU Į SĄVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50. Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Asmeniškai kreipkitės 6 Denison Ave.

KODEL INDIJA NEGAUNA NEPRIKLAUSOMYBĖS

Indija vėl atkreipė į save viso pasaulio žmonių atydą. Pirmiausiai todel, kad Indija yra 350,000,000 gyventojų šalis ir jos reikalavimai nepriklausomybės yra nepaprastai svarbus apsireiškimas, o antra, tai todel, kad Anglijos valdonai atsisako duoti Indijai nepriklausomybę kaip tik tuo metu, kada jie šaukia, kad šis karas už tai, kad atsteigti Lenkiją, Čekoslovakiją ir Austriją, kurių nepriklausomybę sunaikino Vokietijos imperialistai. Pas žmones kyla klausimas, kodel Anglija, kaipo mažesnių valstybių "užtarėja" ir "gynėja," neduoda nepriklausomybės Indijai, 350,000,000 gyventojų tautai?

Kad gauti aiškų atsakymą, kodel taip yra, tai yra, kodel Anglijos valdonai neduoda Indijai nepriklausomybės, turime pors paviršutiniai susipažinti su tuo, kuo Indija yra Britų imperijai. Kuo Indija yra Britų imperijai, veikiausiai bus gana aišku iš sekančio lordo Curzon, buvusio Anglijos vice-karaliaus Indijoj, pareiškimo:

> **Pirmiausia atsižvelkim į tai, kokią Indija rolę sulošė Britų politikos nustatyme ir Britų dominijos ekspansijoj. Ji buvo nusveriančia įtaka kiekviename svarbesniame Britų jėgos judėjime į rytus ir į pietus nuo Vidužemio. Rytinis viduramžių klausimas buvo vyriausiai atgavimas šventųjų vietų iš netikusių rankų. Bet sykį mes įkėlėme koją į Indiją, rytinis klausimas, nors jis sukosi apie Konstantinopolį, tikrenybėje buvo vedamas mūsų užvaldymų Indijoj saugumo konsideracijų. Jeigu ne Indija, lordas Beaconsfield nebūtų nupirkęs Suezo kanalo šėrų; ir jei ne Suezo kanalas, mes nebūtume dabar Egipte. Istorinės grumtynės ir kova su Rusija veik per šimtmetį kilo iš reikalo laikyti ją nuošaliai nuo Indijos rubežių. Jeigu ne Indija, mes niekad nebūtume paėmę Cape ar pradėję savo karjerą Pietų Afrikos ekspansijoj, kuri paskutiniu laiku įžengė į svarbią ir pribrendusią fazę.**

Lordo Curzon išsireiškimas duoda aiškų atsakymą, kuomi Indija yra Anglijos imperialistams. Ji yra svarbiausia kolonija visoj imperijoj. Jeigu Indija atsiskirtų, Anglijos imperialistai netektų svarbiausio savo imperijos šulo. Be to, reikia atminti, kad Indijos atsiskyrimas paragintų prie to ir kitas kolonijas. O kolonijoms atsiskyrus, Anglija paliktų maža valstybė. Todel Anglijos imperialistai ir nenori duoti Indijai nepriklausomybės. Tik klausimas ar bus galima išlaikyti pavergus 350,000,000 gyventojų šalį. Kaip vėlesni pranešimai nurodo, tai Indijos žmonės rengiasi didelėms kovoms už savo nepriklausomybę.

Katalikų Bažnyčia Keblioj Padėtyj

Pereitą sekmadienį popiežius Pijus XII atsišaukė į viso pasaulio katalikus, kad jie melstųsi už taiką. Bet Kanadoj melstis už taiką negalima, nes agitacija už taiką nesutinka su Anglijos, Francijos ir Kanados valdonų politika, reikalaujančia kariauti iki Vokietija bus visai militariniai sunaikinta. Klausimas dabar, ką Kanados katalikų bažnyčia darys, ar ji klausys popiežiaus, ar Kanados valdžios, tai yra, ar dvasiškos vyriausybės, ar svietiškos?

Jeigu ji klausys dvasiškos vyriausybės, tai įvyks kas nors nepaprasto. Valdžiai iškils labai svarbi problema. Ji turės arba panaikinti savo įstatymą, arba bausti katalikus, kam jie meldžiasi už taiką.

Jeigu neklausys, tai pasirodys, kad katalikų bažnyčia atsisako nuo savo principų ir pereina tarnauti svietiškai valdžiai, imperialistams. Kiek galima numatyti, tai taip ir bus. Kanados katalikų viršininkai prieš žemiškos valdžios politiką neišeis. Iki šiam laikui nieko panašaus nebuvo pastebėta. Kuomet keli desėtkai protestonų kunigų išleido pareiškimą, kad jie, laikydamiesi savo principų, negali remti karo, tai iš katalikų kunigų tarpo nebuvo nei vieno atsiliepimo.

Kiek galima dabar pastebėti, tai kaip katalikų, taip ir protestonų dvasiškiai sušilę darbuojasi keikdami vokiečius ir rusus. Vietoj to, kad skelbti artimo meilę, kad raginti tikinčiuosius mylėti vienas kitą (seniau buvo sakoma, kad reikia mylėti ir savo priešus), dabar dvasiškija pasileido į darbą kelti kanadiečiuose neapykantą kitų šalių žmonėms. Nekurie vokiečių nuo Hitlerio nebeskiria. Visi esą hunai ir tiek. Karas esąs ne vien prieš Hitlerį ir nazius, o ir prieš visą Vokietiją. Visi vokiečiai esą atsakomingi už tai, ką Hitleris padarė, nes vokiečiai Hitlerį pastatę ir pavedę atlikti tas užduotis.

Katalikų bažnyčios, tiek pat ir protestonų, dvasiškija nemaža padėjo fašistams įsigalėti ne tik Vokietijoj, Italijoj, bet ir kitose šalyse. Ji visuomet palaikė reakcionierių pusę. Ji padėjo įsigalėti fašistams, kurie įvėlė pasaulį į karą. Todel ji nei kiek neliuosesnė nuo atsakomybės už tai, kas dabar vyksta. Dabar, aišku, nėra ko tikėtis, kad ji eitų prieš tuos, kuriems tarnavo iki šiam laikui.

Nesuprantama tik tas, kodel popiežius šaukia katalikus melstis už taiką. Juk su tuomi jis stato į keblią padėtį kariaujančių šalių klebonus ir kitus bažnyčios viršininkus. Juk jeigu reiks pildyti savo vado atsišaukimą, teks susidurti su įstatymais. O gal yra koks nors susitarimas, kad galima tų atsišaukimų ir nepildyti?

Nors mūsų valdonai sako, kad šis karas už apgynimą krikščionybės ir civilizacijos, tačiau nieko tokio panašaus nesimato. Priešingai, jis priverčia krikščionis atsisakyti savo principų ir griauti krikščonybės pamatus. Atrodo, kad po šio karo krikščionybė paliks tik kaip koks šešėlis. Žinoma, dvasiškija šauks, kad kokie nors bedieviai ar komunistai baigia krikščionybę naikinti, bet tas žmonėms akių neapdums. Šiandien visi, kurie nori, puikiausiai mato, kad krikščionybės principai yra metami už tvoros. Jeigu netikit, pasiskaitykit šventraštį ir pamatysite, kad šiandien daroma visai priešingai šventraščui.

Yra sakoma, kad kas sena, tas jau pūva ir turi žūti. Taip ir yra.

Buvęs Suvienytų Valstijų prezidentas Hooveris, liūdydamas užsienio reikalų komitetui, pareiškė, kad Lenkijoj badauja 7,000,000 žmonių. Kažin kada jis liūdys, jog Suvienytose Valstijose yra virš 7,000,000 bedarbių, kurie irgi gyvena nedatekliuje.

KĄ KITI RAŠO AR SAKO

Sovietų Sąjunga Nori, Kad Suomija Pasiliktų Suomija

Šiomis dienomis į Stokholmą atvyko du rusų inžinieriai. Apie tai sužinoję, juos tuojau apsupo spaudos atstovai. Jie neatsisakė pasikalbėti ir apie karą Suomijoj ir kai ką paaiškino.

— Ar yra fronte raudonosios armijos kareivių, kurie dėvi suomių uniformą ir suomiškai kalba? — buvo pirmas mano klausimas.

— Mes žinom tiek, kad Kusineno liaudies vyriausybė suorganizavo suomių brigadą, kuri, žinoma, susideda iš suomių. O suomiai juk kalba gi suomiškai. Del to juk nieko nuostabaus, juk SSRS Karelijoj žmonės taip pat suomiškai kalba. Taigi, raudonosios armijos eilėse kovoja brigada, kuri yra suorganizuota iš suomių, — atsakė jie.

— O kaip uniformos reikalas?

— Apie tai mes nieko nežinome. Tiktai švedų spaudoj radom žinių, kad esą suomiškai kalbą raudonarmiečiai dėvį suomių kareivių uniformas. Gal būt suomių brigada turi savo atskirą uniformą, kuri atrodo kitokia negu raudonarmiečių.

Toliau tie inžinieriai paaiškino, kad Sovietų Sąjungos lėktuvai bombarduoja tiktai strateginius ir militarinius objektus. Civilių gyventojų bombarduoti raudonoji armija neturi jokio tikslo ir jų nebombarduoja. "Mūsų armija," — teigė abu inžinieriai, — "nekariauja prieš suomių tautą. Taigi, pranešimai apie tokius bombardavimus yra pramanyti ir perdėti, kaip ir apie didelius raudonosios armijos nuostolius."

— O kaip jūs paaiškinsit tą dalyką, kad raudonosios armijos žygis į Suomiją taip lėtai vyksta? — paklausiau aš jų toliau.

— Pirma, Suomijos gamta yra nepaprasta, joje daug didelių natūralių kliūčių. Dideli seni miškai, uolos, ežerai, kalvos ir kalniūkščiai yra gana rimtos kliūtys. Tokioje aplinkoje negalima su dideliu pasisekimu naudoti motorizuotos kariuomenės dalių. Antra, raudonoji armija visai neturi jokio noro, kiek galint, sunaikinti suomių kareivių. Šį karą galima vesti netenkant kuo mažiausio žmonių skaičiaus. Dabar visa suomių armija guli apkasuose fronto linijose. Tai reiškia, kad Suomija jau nebeturi daugiau jokių rezervų. O neturint rezervų, negalima ilgesnį laiką kariauti. Del to laikas čia labai padeda raudonajai armijai. Jei kareivis visą laiką turi būti fronte, tai jis pamažu netenka savo jėgų ir yra žymiai demoralizuotas. O tokia Suomijos armijos demoralizacija jau yra prasidėjusi. Tą gerai supranta suomiai ir del to jie nori sau dabar rezervus sudaryti iš užsienio savanorių.

— Kodel Sovietų Sąjunga nenori Suomijoj panaudoti "blickryg" (žaibo karo—Red.) metodų?

— Mes nežinome, ką jus vadinate "blickryg." Jeigu jūs juo suprantate vokiečių žygį prieš Varšuvą, tai mes galim pasakyti tik vieną: toks **"blickryg" būtų Suomijos sunaikinimas.** Mes norime, kad **Suomija pasiliktų Suomija, bet nebebūtų svetimųjų placdarmas prieš Sovietų Sąjungą.** Juk jūs esate lietuvis, tai gerai žinote, ko Sovietų Sąjungos vyriausybė iš Baltijos kraštų reikalavo. Nauja situacija tenai visi patenkinti ir yra saugūs, — tuo mes ir paigėm savo pasikalbėjimą. — **J. Jurginis,** Lietuvos Žinių korespondentas Stokholme.

Didžioji Lenino Biblioteka

Maskvoje, miesto centre yra didingi Lenino vardo bibliotekos rūmai. Rūmai ir juose esanti didžioji Sovietų Sąjungos biblioteka atkreipia į save dėmesį ne tik praeivio, bet ir viso pasaulio progreso ir kultūros šalininkų akis.

Lenino bibliotekos rūmai susideda iš dviejų dalių. Pirmą dalį sudaro senieji bibliotekos rūmai, o antrą greta senųjų rūmų pastatytas naujas pastatas papuoštas gražiomis skulptūros figūromis. Jų užpakalyje dunksso devynių aukštų pastatas, bibliotekos rūmų šaka. Juose telpa milijonai tonų knygų.

Iš visų šalies kampų nustatyta tvarka plaukia į Lenino biblioteką po du egzeplioriu kiekvieno spaudinto leidinio: pradedant knygomis, žemlapiais ir baigiant išleistais atsišaukimais, plakatais ir net saldainių vyniojimui spausdintais popieriukais.

Lenino bibliotekos turtai milžiniški, įvairūs ir istoriniai, retai pasaulyje sutinkami. Svarbią istorinę vertę turi retųjų knygų skyrius, kurių ten esti apie 90,000 tomų. Tai turtingiausias praėjusių amžių archyvas. Ten galima užtikti rūpestingai saugojamus puikius senųjų slavų rašto pavyzdžius ir pirmą spausdintą knygą, kurią atspausdino pirmasis rusų spaustuvininkas, Jonas Fedoras. Taip pat rūpestingai saugojamos ir kitos pasirodžiusios pirmos spausdintos knygos, arba istorinės svarbos turinti rankraščiai. Ten galima rasti pačios didžiausios ir pačios mažiausios pasaulio knygos. Greta viena kitų rasime kvadratinio colio didumo knygų tomų ir virš trijų pėdų aukščio žiedo formos knygų atspausdintų ant popieros, audeklo šilko ar tam panašiai.

Istorinių rankraščių skyriuje yra eilės žymiausių pasaulio rašytojų, bei mokslininkų bei visuomenininkų rankraščių. Ten rasime L. Tolstojaus plačią korespondenciją su viso pasaulio žymesniaisiais žmonėmis, rankraščius žymesnių veikalų ir veikėjų, kaip tai: Gogolio, Dostojėvskio, Čechovo, Volterio, Getės, Šilerio, Hugo, Bairono, mokslo kankinio Džiordano Bruno ir eilės kitų.

1939 metais Lenino biblioteka turėjo daugiau negu 9 milijonus tomų knygų. Jau 1938 metais biblioteką aplankė virš 620,000 žmonių ir paėmė 3,240,000 knygų skaitymui.

Lenino biblioteka turi 53 sales. Jos suskirstytos sulyg alfabeto raidėmis, o jų netekus romėniškais skaitmenimis. Knygos surašytos į dviejų rūšių katalogus: alfabetinį ir sistematinį.

Naujuose bibliotekos rūmuose susisiekimas tarpe salių, kur knygos saugojamos, ir skaityklų, yra naujoviškia u s i o s. Į skaityklas knygų p e r davimas atliekamas pneumatiško pašto vamzdžiais. Vamzdžių ilgis visoje bibliotekoje apima apie 2,000 metrų.

Lenino bibliotekos knygomis naudojasi ir kitų miestų gyventojai. Per 134 įvairiuose sovietų miestuose esančius Lenino bibliotekos obonentus yra užsakoma knygos iš Lenino bibliotekos kurios laike mėnesio turi būti sugrąžintos atgal. Visi Sov. Sąjungos didesni miestai turi tokius abonentus.

Į Lenino biblioteką kasdien įplaukia po apie 700-800 naujo medžiagos tomų.

Lenino bibliotekos istorinė pradžia yra žinoma nuo 1831 metų, kada Petrapilyje buvo įsteigta Rumanciavo muziejus, susidedantis daugiausia iš senų rankraščių. 1861 metais Rumanciavo muziejus buvo perkeltas į Maskvą ir erdviuose Paškovų rūmuose įteisgta pirma viešoji biblioteka. Per pirmus penkiasdešimts metų biblioteka negavo nė cento paramos. Tik po revoliucijos ji pradėjo plėsti savo patalpas ir šiandien palikęs didžiausia pasaulyje kultūrine įstaiga. Daug prie padidinimo Lenino bibliotekos prisidėjo rinkiniai iš nusavintų turčių dvarų bei jų rūmų.

Su tuo Lenino bibliotekos plėtimas neužsibaigė. Pabaigoje 1939 metų atidaryta dar 15 naujų salių, kurios yra pastatytos valdžios lėšomis ir į jas perkeliama tūkstančiai tomų knygų. Po pilno pradėjimo naudoti naujas patalpas, Lenino bibliotekos kaityklose galės tilpti apie 1,800 skaityklos lankytojų.

K. K.

ŠYPSENOS

Vistiek Dėkingas

Ponas: — Sūnau, būk atsargus su pinigais, kuriuos aš tau duodu. Atsimink tą patartiną posakį, kad "nuo kvailio ir jo paties pinigai tuojau atsiskyrė."

Sūnus: — Taip, tėti, bet aš vistiek dėkingas, kad jie atsiskyrė.

Aš Paisau

Girtuoklis: — Nieks manim nesirūpina ir nepaiso, nors aš gerčiau ligi numirčiau.

Jo draugas: — Aš paisau; juk tu geri mano degtinę.

Sunkus Gyvenimas . . .

Maža Stasytė pirmą kartą nuėjo į mokyklą. Kada ji sugrįžo, jos motina pasitikus paklausė:

— Na, brangioji, ir ką tu ten išmokai?

Stasytė: — Nieko. Aš rytoj turiu vėl eiti atgal.

Bet Jis Negyvens

Šeimininkė: — Šį rytą į mūsų namus įsiveržė koks tai padauža ir su ginklu rankoje mane privertė paruošti jam valgyti.

Jos draugė: — Ir jis gyvas išėjo?

Šeimininkė: — Taip, bet jis vistiek neilgai gyvęs.

Abudu Lygūs

Vyras: — Mano mieloji, tu bendrai perdaug pinigų išleidi, kad tavo pirštų nagai būtų raudoni.

Žmona: — Mano brangus, ir aš mislinu, kad tu bendrai perdaug pinigų išleidi, kad tavo nosis būtų raudona.

Ofiso berniukas (nervuodamasis): — Prašau, pone, aš manau, kad kas nors reikalauja jūsų prie telefono.

Samdytojas: — Jūs manote? Kodel gi tik manote?

Ofiso berniukas: — Už tai, kad balsas iš kito galo pasakė: "Hello, ar tai jūs, jūs senas idijote?"

AR ŽINOTE?

Kad Norvegijos moterys gali būti kunigais.

—o—

Kad Kanados sandeliuose vasario 23 d. buvo 325,767,681 bušelis kviečių, o pereitais metais tuo laiku buvo tik 148,787,720 bušelių.

—o—

Kad 1918 metais Kanados karinė industrija duodavo po 9,000,000 kanuolių šovinių ir kad dabar ruošiamasi dar daugiau pagaminti tų mirties pabūklų.

—o—

Kad prie Vokietijos Zigfrido tvirtovių statybos dirbdavo po 243,000 darbininkų ir kad tos tvirtovės turi 22,000 fortų ir slėptuvių iš plieno ir cemento.

—o—

Kad Kvebeko provincijoje laike praeito sausio mėn. aukso gamyba suteikė valstybei 83,505 uncijas aukso vertės $3,214,942.

—o—

Kad uncija aukso pereitais metais kainavo $35.00, o šiais metais $38.50.

—o—

Kad paštas Kanados valstybei duoda apie $35,000,000 pelno.

Kas Bus Atvelykio Vakare?

MONTREAL. — Šiais metais Velykos ankstyvos — kovo mėnesyje. Ta proga pirmą šeštadienį po velykų, t. y. **per atvelykį, kovo 30 d., Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos Jaunuolių Sporto Sekcija ruošia šaunius šokius New Auditorium salėje, 371 Ontario Str. W.**

Atvelykį turėsime progos visi ir visos linksmai praleisti. Juk šokius ruošia Sūnų-Dukterų Drjos jaunualiai, be abejo, jie bus puikūs ir linksmi! Grieš gera muzika, lietuviškus ir angliškus šokius. Todel gerb. lietuviai ir lietuvės, montrealiečiai, ypatingai Sūnų-Dukterų Draugijos nariai-ės, seni ir jauni, visi ruoškimės dalyvauti, nes užtikrintai visi bus užganėdinti. Pasirodykime, kad esame mūsų draugijos patrijotai, visi sykiu linksmai laiką praleisime ir kartu paremsime savo jaunuolius. Jaunuoliai savo darbais, mums suaugusiems, atsimokės šimteriopai.

Jaunas Senis

PASTABOS

Iš Londono praneša, kad Anglijos cenzoriai pritrūko amunicijos — mėlynų paišelių.

Vadinasi, karas prieš spaudos laisvę eina visu smarkumu.

* * * *

Kanados cenzoriai irgi nesnaudžia. King cenzoriai cenzūruoja oponentų kalbas ir laikraščius. Hepburno cenzoriai užbraukė mėlynu paišeliu visą filmą "Kanada Kare."

Girdi, ta filma yra gryna propaganda už King liberalus.

Hepburnas skaito save liberalu, bet baisiai nesutinka su King tipo liberalais.

* * * *

Anglijos valdžia karo reikalams skolins "tik" $1,335,000,000. Tai tik pirma paskola. Ši suma padengs tik 50 dienų išlaidas.

Jeigu tiek pinigų būtų buvę išleista žmonių būvio pagerinimui ir taikai, kiek išleista ir išleidžiama karo reikalams, žmonių gyvenimas pasaulyje būtų visai kitoniškas.

Bet kapitalistai niekad pinigų neturi del žmonių būvio pagerinimo.

* * * *

Kardinolas Villeneuve, Kanados francūzų katalikų viršininkas, labai priešingas davimui Kvebeko provincijos moterims balsavimo teisių, kurias žada suteikti dabartinis Kvebeko provincijos premjeras Godbout.

Na, ir jis šaukia, kad šitas karas yra vedamas už apgynimą krikščionybės ir demokratijos. Koks gi Kvebeko provincijos moterims tikslas kovoti už "apgynimą" demokratijos, kuomet jos dar neturi tos demokratijos?

* * * *

Ponas Homuth, konservativų kandidatas, kalbėdamas Miltone, Ont., pareiškė, kad dabartinis mūsų premjeras virsta Kanados Hitleriu.

Vadinasi, bekovodami prieš vokiečių Hitlerį, auginame savą Hitlerį.

Ką dar galima pridėti, tai kad ir Manion būtų nei kiek neblogesnis Hitleris, jeigu jis sudarytų valdžią.

Konservativai kovoja ne už tai, kad apginti žmonių teises, o už tai, kad gauti daugiau vietos prie lovio.

* * * *

Francijos valdžia iš valsčių valdybų prašalino jau virš 600 žmonių rinktų atstovų. Juos apkaltino esant komunistais arba jų simpatikais.

Iš to matyti, kad Francijoj dabar siaučia biauri fašistinė reakcija, nesiskaitanti su žmonių teisėmis.

Pamatysite, Daladje pralenks ir Hitlerį.

* * * *

Neutralių valstybių padėtis atrodo yra dar blogesnė, negu kariaujančių.

Jeigu kuri neutrali valstybė parduoda kokias nors prekes Vokietijai, Anglija ir Francija baisiai pyksta ir grumoja. Jeigu parduoda Anglijai ir Francijai, tai Vokietija grumoja.

Pavyzdžiui, Anglija ir Francija atvirai kalba apie karą prieš Sovietų Sąjungą, kadangi ji turi didelius kiekius aliejaus šaltinių ir gali parduoti aliejų vokiečiams.

* * * *

Tai jau leidžiame kovo mėnesį. Šis mėnesis gali būti paskutinis "taikos" mėnesis.

Eina gandai, kad balandžio pradžioj ar kiek vėliau prasidės dideli mūšiai.

Kaip jie ilgai tęsis, niekas šiandien negali pasakyti. Bet kad karas bus ilgas, tai dažnai kalbama. Aišku, kad jis baigsis tik tuomet, kada darbo žmonės nutars jį baigti, kaip kad buvo ir pereitame kare.

J. Y.

Rašo S. DAUGIRDAS

"ŽIBALAS KARUI REIKALINGAS KAIP KRAUJAS"

30,000 sunkiųjų automobilių, kurie dienas ir naktis gabeno prie Verduno karius, amuniciją ir maistą, išgelbėjo Prancūziją kruviniausio mūšio metu 1914-1918 m. kare. Sumobilizuotieji Paryžiaus "taksi," kurių pagalba praeito karo pradžioje prie Marnos buvo mestos didelės prancūzų jėgos, lemiamai prisidėjo prie Marnos "stebuklo." 1917 m. gale Prancūzija pergyveno didelę žibalo krizę ir Žorž Klemanso tada kreipėsi į J. A. Valstybes savo garsiąja telegrama: "Jei santarvininkai nenori pralaimėti karo, reikia, kad kovojanti Prancūzija, akivaizdoje vyriausio vokiško smūgio, turėtų žibalo, kurs taip pat yra reikalingas, kaip kraujas artimiausiose kovose." Žibalas taip pat reikalingas karui, kaip kraujas.

Ta tiesa dabartiniame kare labiau pasitvirtina. Dabar žibalas yra reikalingas ne tiktai šimtams tūkstančių sunkvežimių, kurie aprūpina frontą kariais, amunicija ir maistu, bet ir karo mašinoms, kurių praeitame kare palyginti dar nebuvo tiek daug. Įvairūs mokslininkai bandė apskaičiuoti, kiek žibalo pareikalaus moderniškas karas ir kai kurie tų ekonomistų dasiskaičiavo iki fantastiškų skaičių. Vokiečių mokslininkas Possony apskaičiavo, kiek žaliavų reikėtų 1,000 kilometrų ilgio frontui defenzyviniame ir ofenzyviniame kare ir, po labai tikslių apskaičiavimų, prieina išvados, kad

nė viena tauta neturi užtenkamo gamybos aparato, kad nors iš tolo patenkintų karo pareikalavimą.

Tuo patim visi "apskaičiavimai" turi labai reliatyvinės vertės. Dažnai sakoma, kad Vokietijos pareikalavimas žibalo karo metu sieksiąs metams 25 milijonų tonų, bet kuo šitas apskaičiavimas yra remiamas, lieka apskaičiuotojų paslaptis. Šiomis dienomis "Neue Zuericher Zeitung" lenkų kampanijos daviniais, apskaičiuoja vokiečių žibalo pareikalavimą metams iki 17,000,000 tonų. Minėtasis mokslininkas, Possony, mano, kad reikėtų net 40 milijonų tonų. Iš visų įvairių apskaičiavimų betgi seka, kad tai sako vokiečių žinovai Friedensburg, kad "be šitos esminės žaliavos moderniškos armijos yra pasmerktos nejudėti ir tuo patim neišvengiamai pralaimėti taip pat, lyg joms trūktų ginklų ir amunicijos." Iš to seka ir kita išvada, kad kiek žibalo kurs kraštas beturėtų, karo reikalui jo vis dar bus maža.

Žibalas esminė karo žaliava,

o todel ir karą laimės tas, kas visoms kitoms sąlygoms esant lygiomis, turės daugiau žibalo. Lenkijos pralaimėjimo esminės priežastys, be įvairių kitų labai svarbių priežasčių, buvo lenkų neturtas, palyginus jį su Vokietijos gamybos pajėgumu, Lenkijos lygumose motoras nugalėjo arklį . . .

Dabartiniame kare žibalo problema vokiečiams yra sunkiai išsprendžiama. Žibalo šaltiniai tik nežymioj daly yra Europoj, o todel prie jų gali prieiti tiktai tie, kurie turi savo žinioje jūrų kelius ir užtenkamą laivyną žibalo transportui. Vokietijai keliai į užjūrio žibalo šaltinius yra užkirsti, jai teks tenkintis savąja gamyba ir kai kurių Europos neutraliųjų ar tariamai neutraliųjų parama. Kiek vokiečiai turi nuosavo žibalo?

1936 m. vasarą, atidarydamas tūkstantį autostrados kilometrą, Vokietijos šefas pareiškė: "Dar 18 mėnesių ir Vokietija bus visai nepriklausoma nuo užsienių žibalo atžvilgiu." Tas tvirtinimas betgi nevisai išsipildė, nes ir dabar dar tos visiškos nepriklausomybės Vokietija nėra pasiekusi. Pradedant 1935 metais, Vokietija pasuko kursą į pasiruošimą karui ir vienas svarbiausių tos ruošos uždavinių buvo pasidaryti nepriklausoma nuo užjūrio žibalo šaltinių. Tuo tikslu Vokietija visą laiką didino savųjų šaltinių eksploataciją, kuri skaičiais atrodo sekamai:

1935 m.	— 425,000	tonų
1936 m.	— 445,000	„
1937 m.	— 453,000	„
1938 m.	— 550,000	„
1939 m.	— 317,000	„

Paskutinis skaičius — tiktai šešių mėnesių.

Prie tų skaičių reikia pridėti žibalą iš Austrijos ir Čekoslovakijos šaltinių. Austrijoj žibalo kasyklos nuolat plečia gamybą ir 1939 metais jos bus davusios apie 100,000 tonų žibalo, o 1940 metais gamyba gal net sieks 150,000 tonų. Čekoslovakijos indėlis yra kuklus, jis vos siekia 20,000 tonų per metus. Užkariavus Lenkijos pusę, prie vokiškų naftos šaltinių prisidėjo vakarinės Galicijos žibalo kasyklos, 1938 metais davė 136,000 tonų žibalo, t. y. apie ketvirtį visos Lenkijos gamybos. Vakarinės Galicijos žibalo kasyklos manoma duosis dar išplėsti ir sumaniose vokiečių rankose galėsiančios duoti 150,000 ar net 200,000 tonų naftos per metus.

Jei suimti krūvon visą vokiečių žibalo gamybą iš naturalinių šaltinių senajame Reiche ir to Reicho naujai užkariautuose plotuose, gausis per metus apie milijoną tonų! Tas skaičius būtų neužtenkamas, jei Vokietija nebūtų ėmusis gaminti "sintetinį žibalą" iš akmens anglies, teisingiau — iš lignito (rudojo anglies).

Sintetinio žibalo gamyba Vokietijoj plėtėsi sekamu būdu:

1933 m.	— 150,000	tonų
1934 m.	— 250,000	„
1935 m.	— 350,000	„
1936 m.	— 450,000	„
1937 m.	— 950,000	„
1938 m.	— 1,200,000	„

1939 metais sintetinio žibalo gamyba Vokietijoj apskaičiuojama iki 1,800,000 tonų, o 1940 metais ji gali pašokti iki 3,000,000. Sintetinio žibalo nepatogumas yra tas, kad jo gamyba yra labai brangi, kas, žinoma, nėra kliūtis ji gaminti, nes karo gamyba su kainomis nesiskaito. Bet gamybos "brangumas" ir karo pramonėj reiškiasi didesniu darbo kiekiu, didelėms išlaidoms, fabrikų įrengime ir elektros energijos sunaudojime. Vienai tonai sintetinio žibalo pagaminti reikia keturių ar 5 tonų lignito, reikia specialių fabrikų, daug darbininkų ir daug elektros energijos. Specialistai tvirtina, kad sintetinis žibalas turi ir kitų nepatogumų: sintetiniu būdu galima esą pagaminti tiktai lengvąsias žibalo rūšis, gazoliną, benziną, o todel jokia sintetinė produkcija visiškai negali pakeisti naturalinio žibalo.

Turėdama maksimum apie 4 milijonus tonų žibalo per metus, Vokietija negalėtų net savo taikos meto pareikalavimo padengti. Taikos metu Vokietija suvartodavo per 6 milijonus tonų žibalo per metus. Užėjus karui "taikos meto" suvartojimas galima betgi sumažinti dirbtinu būdu. Vienok sumažinti galima tiktai "civilinį" vartojimą, o karo reikalui, kur būtina vartoti motoriniai vežimai, vartojimo mažinimas yra sunkiau pasiekiamas. Rengdamosi karui, Vokietija nesigailėjo pastangų atsargų sudarymui. Dabar Vokietijos žibalo atsargos vertinamos nuo 2 milijonų iki 2,500,000 tonų.

Turint prieš akis vokiečių gamybos pajėgumą ir atsargas verta prisiminti straipsnio pradžioje minėtus skaičius karo meto vartojimo. Possony apskaičiuoja, kad karo metu metams reikėtų nuo 30 iki 40 milijonų tonų, o Friedensburg mano, kad užteksią nuo 12 iki 20 milijonų tonų. Bet tiek didžiausieji, tiek ir patys mažiausieji skaičiai sako, kad Vokietija savąja gamyba karo metu negali išsiversti. Jai reikia gauti naftos iš kitur.

Paskutiniu susitarimu su vokiečiais, rumunai pasižadėjo jiems parduoti kas mėnuo 130,000 tonų žibalo. Šitas "pasižadėjimas" ir bandymas tą pasižadėjimą vykdyti, sukėlė betgi labai didelių problemų, o Vakaruose sakoma net "neutraliųjų problemą." Reikalas tas, kad Rumunijos naftos kasyklos yra anglų, prancūzų, šveicarų ir kt. kapitalų eksploatuojamos. Užsienių kapitalais dirbančios Rumunijos naftos bendrovės yra gavusios iš Rumunijos vyriausybės koncesijas ir turi sudariusios su užsienių vyriausybėmis naftos statymo kontraktus. Rumunijos vyriausybė, norėdama patenkinti vokiečių žibalo badą, išleido parėdymą, kuriuo visa naftos gamyba bus specialaus vyriausybės įkurto organizmo kontrolėje, kurs spręs, kur ir kiek žibalo eksportuoti ir t.t. Pagal šitą parėdymą:

gali įvykti, kad anglų ir prancūzų naftos bendrovės Rumunijoj turės statyti naftą Vokietijaij,

kas, žinoma, Vakaruose kelia didžiausią protestą. Rumunijos vyriausybė pasiskubino nuraminti Vakarų viešąją nuomonę, esą tas parėdymas turįs tikslo tiktai užtikrinti Rumunijos krašto gynimą ir naftos gamyba būsianti kontroliuojama išeinant iš Rumunijos gynimosi interesų. Bet negalima pasakyti, kad šitas raminimas būtų daug ką nuraminęs. Klausimas taip ir tebėra neišaiškėjęs: arba Rumunija negalės pasižadėti žibalo kiekio vokiečiams statyti, arba ji turės paliesti koncesijomis pripažintus Vakarų valstybių įmonininkų interesus ir Vakarų valstybių gynimosi interesus, statydama jų žibalą jų priešui. Klausimas yra painus ir komplikuotas.

Nafta yra svarbus, masinis produktas, o todel jos transportas kelia nemaž sunkumų. Pavyzdžiui, anglų Švento Jurgio kavalerija transporto klausimu iškirto vokiečiams nemažą šposą Dunojaus vandenyse. Anglai išnuomavo savo reikalams visus Dunojaus laivus, kokius tik galėjo užtikti Rumunijoj ar Jugoslavijoj, o vokiečiams tokių laivų trūksta. Kadangi vokiečiams trūksta ir vagonų, tai transporto sunkumai dar labiau padidino žibalo painiavą . . .

(Liet. Žinios)

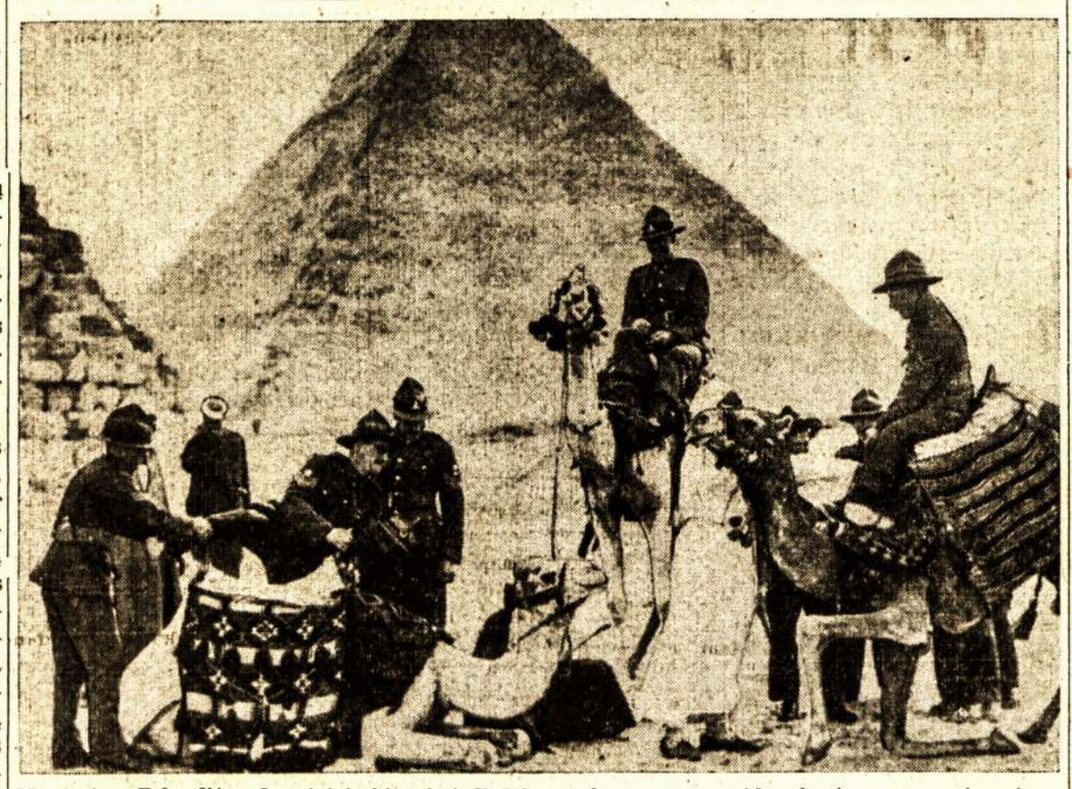

Naujosios Zelandijos kareiviai, kurie dabar laikomi Egipte, mokinasi jodinėti ant kupranugarių. Užpakalyje egiptiečių piramidos, kurios yra garsios visam pasaulyje.

SKAITYKIT ir PLATINKIT LIAUDIES BALSĄ!

Tel.: DO. 1000
DO. 2500

Valandos: 4 — 5 po piet
ir sulig susitarimo

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas.
Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X-Rays).
Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.

201 ST. JOSEPH BLVD. WEST MONTERAL, QUE.

PETRAS CVIRKA

Marių Kiaulytė

Mikas Prakapas, Prakapų sodybos šeimininkas, nepaisydamas lietaus, ėmusio pilti lyg iš kibiro, nelaukdamas nė susirinkimo galo, patraukė iš miestelio ir jau kuris laikas šlitinėjo vietomis tikru klanu virtusiame kelyje. Visu svoriu guldamas ant lazdos, giliai įtraukęs galvą į vatinio apykaklę, žengė jis susikrimtęs, prislėgtas. Štai, jau visas mėnuo jis darė pastangų užimti mirusio kooperatyvo "Meškos" vedėjo vietą. Toji vieta Prakapui buvo reikalinga ne todėl, kad jis nebūtų turėjęs iš ko misti. Išleidęs už vyro dukteris, apvesdinęs sūnų, jis tarėsi visai pasitraukšiąs iš ūkio ir įvykdysiąs savo svajonę apsigyventi mieste, arčiau bažnyčios. Tais tikslais, prieš metinį, padarė galimų žygių, ir daugelis pasižadėjo jo reikalą paremti. Tačiau išėjo kas kita . . .

Dabar jis grįžo apjuoktas, suniekintas ir jautė, kad žmonės negeri, kerštingi, nenorį užmiršti ir atleisti jam tai, ką kitiems, ne tokius nusikaltimus padariusiems, atleido ir užmiršo. Su visomis smulkmenomis Prakapas atsiminė, kad prieš pat naujo "Meškos" vedėjo patvirtinimą jam atsistojus kalbėt krautuvės išplėtimo reikalu, iki tol visą laiką erzėjęs, jau gerokai ėmęs, siuvėjas Lukošius riktelėjo:

— Prakap, verčiau papasakok, kaip ten su ta marių kiaulike buvo! . . .

Tuoj salėj suūžė, ėmė kvatotis, ir sumišęs, užsikirtęs, valandėlę dar pastovėjęs, Prakapas lyg basliu smogtas, atsisėdo. Toliau jis tik tiek teatsiminė, kad valdybai patiekus krautuvės vedėju patvirtino ne jį, o kitą, kad niekas jo nesuminėjo ir kad ilgai dar už nugarų kažkas į saują kikeno.

Marių kiaulikė Prakapą, dorą, sąžiningą ir dargi gerbiamą apylinkėje vyrą, žmonių akyse visiems laikams padarė nerimtu, vertu pajuokos. Pakakdavo tik jam, tegul ir gražiuoju kokį piemenį subarti, kai tas, pabėgėjęs, imdavo ir surikdavo:

— Prakops Mikė — marių kiaulikė! . . .

Klebonas kalėdodamas taip pat neapseidavo nepaminėjęs kiaulikės. Būdavo, kai tik pagiedos įėjęs į vidų, kai tik apšlakštys šeimos narius švęstu vandeniu, baigęs ceremonijas nusišypsos ir sako:

— Tai ką, Prakap?! Išvertė iš po kojų tau marių kiaulikė viršaičio kėdę . . .

Prakapo moteriškė, vyruf raustant ir mikčiojant, čia pat prisidėdavo:

— Jau nežinau, klebonėli, kas su juo tąsyk pasidarė . . . Rodos, senas žmogus, su protu . . . niekad gyvenime svetimo trupinėlio nepaėmė . . . Dėl tokio menko nieko — apsijuokė . . . apsijuokė prieš visą svietą . . .

———— ● ————

Tai atsitiko prieš kokį dešimtį metų, per švento Mataušo kermošių. Tų metų kermošius, įvykęs tuojau po jubiliejinių Mataušo atlaidų, sutraukė dar nematytą, neregėtą jūrą žmonių. Prakapas iš pat ankstyvo ryto išsiruošė pėsčias į miestelį, kur turėjo įvykti kelių kaimų seniūnų pasitarimai dėl besiartinančių viršaičio rinkimų. Didesnė valsčiaus seniūnų dalis, įėjusių taip pat į bažnytinį, klebono vadovaujamą komitetą, buvo numačiusi naujuoju viršaičiu Prakapą, kaipo rimčiausią, patikimiausią tos apylinkės katalikiškos visuomenės atstovą, dargi ilgametį parapijos maršalką. Dėl to klebonas kiek anksčiau tą rudenį pradėjo kalėdoti ir, važinėdamas per žmones, atsargiai ruošė Prakapui dirvą. Išrinkus Prakapą viršaičiu, klebonas vylėsi lengvai galėsiąs išnuomoti miestelio mokyklai senąjį špitolės namą. Iki šiol mokyklai patalpas valsčius samdėsi iš artimo dabartiniam viršaičiui giminaičio. Ir ką klebonas nedarė, kiek skundų neprirašė ministerijai apie netinkančias viršaičio giminės patalpas mokslo įstaigai, kaip nehigieniškas, per arti stovinčias nuo žydo smuklės — vis viena nieko nelaimėjo. Tuomet jis užsispyrė pastatyti valdžioje savo žmogų. Kita dalis seniūnų ir bedieviškai nusistačiusieji taip pat nesnaudė stengdamiesi žūt būt valsčiaus galvą perrinkti tą patį.

Anksti miestelin atėjęs, spėjęs išklausyti mišių, mažumą klebonijoj pavaišintas vyšnine, tačiau tiek, kiek reikalinga gerai nuotaikai, maršalka Prakapas apie vidudienį pasirodė turgavietėje.

Buvo pats ūžesys. Nuo pat kapinių iki šventoriaus tik vilnijosi ir klegėjo. Į šen ir ten tvino žmonės, vežimai, stumdėsi, lenkė vieni kitus, rėkė savo prekes, tarškėjo viršum minios galvų iškilęs laimės ratas, žvengė arkliai. Prakapas neskubėdamas brovėsi pro žmones, laiks nuo laiko sustodamas žvilgtelėti į prekes, pavartyti puodus, žinovo nagu pažvanginti dalgį, ir, reikia ar nereikia, pas kiekiveną kepurininką prisimeruoti kepurę.

Ilgai šnirpštęs pro nosį, ilgai ir iš visų pusių apžiūrėjęs daiktą, maršalka išsitraukdavo iš dantų pypkę pasiklausti kainos, o ją sužinojęs, dėjo daiktą jo senojon vieton ir vėl įsigrūdęs kanduką burnon, lėtai dūlino tolyn.

Ko čia tik nebuvo! Puodžiai, skardininkai, kepėjai su savo margytais tešlainiais ir kurpiai, molinių švilpukų, žaislų pardavėjai, kiaurų indų nituotojai, kubiliai, račiai. Narvuose, narveliuose čia gagėjo, rėkė antys, žąsys, kurkinai, žvygavo paršiukai, pro rankas slydo batistas, perkelis, gelumbės. Kas rūpinosi duona, sėkla, tas ėjo kiaurai pro vežimus, kišo rankas į atraitotus maišus, sėmėsi, sklaidė delne, krimto. Ginčydamiesi, derėdamiesi, mažiau žiūrėjo į prekę, negu vienas kitam į akis, o kam jau labai daiktas patiko, tik nebuvo galima nusiderėti, tas krapštėsi pakaušį, tarėsi su pažįstamais, saviškiais.

— Maršalka, o ko gi tu dairaisi? Ar pasimetei nuo ko? Taigi, taigi, tiek svieto — lengva pasimesti . . . —prabilo kažkas, timptelėjęs už Prakapo lazdos, kurią jis nešėsi po pažastimi.

Maršalka atsisuko ir pažino savo kaimo moteriškę, pasitupdžiusi kašutėje gaidį.

— Žiūriu, ar nepamatysiu kur rimoriaus, — atsakė jis. — Kaklininkas sartajai nutrūko, sakau gal naują nupirksiu. Ar nematei, kur čia jų yra?

— Nemačiau, širdele, nemačiau . . . Eik ten, į aną galą, į patį galą, visko rasi, — parodė moteriškė ir jau pajudėjusį Prakapą čiupo už rankovės, prisikišo ir paklausė:

— Ar teisybė: visi tik šneka, tik šneka, kad jau mūs ponu būsi . . . viršaičiu . . .

Prakapas užsitraukė pypkę, užvertė galvą ir patenkintas nusikvatojo. Nusikvatojęs, reikšmingu žvilgsniu pasižiūrėjo į moteriškę, iš vienos pažasties į kitą perdėjo lazdą ir savo ruožtu paklausė:

— Tai, sakai, šneka?

— Kurgi nešnekės, — pridūrė moteriškė ir alkūne kelis kartus sudavusi Prakapui į šoną, sumurkdžiusi atgal į kašutės dugną beišlendantį gaidį, nusiskubėjo savo keliais.

Ir nesistengdamas slėpti savo linksmumo, su kuriuo jis dabar žvelgė į žmones ir kurie jam staiga pasirodė taip pat meiliai žvelgią į jį, ilgai vinguliavęs tarp vežimų, maršalka pagaliau atsidūrė pačiame aikštės gale. Stabtelėjęs valandėlę atsipūsti ir pasidairyti rimoriaus, jis išgirdo netoliese grojant. Toji vieta, iš kur sklido muzika, buvo apklota tirštu būriu, daugiausia vaikų. Priėjęs, Prakapas pamatė barzdotą, čigoniškos išvaizdos senį, sukantį katarinką. Katarinkos narve krebždėjo nedidelis, rusvai juosvas žvėrelis, kuris savo guviomis, spindinčiomis akimis spoksojo į susirinkusius ir kažką sau krimto.

— Pusė lyto, tik pusė lyto — apturėsi laimikį: zerkaluką, šiukas, karielus, peiluką, priegtam tikriausią savo gyvenimo išpranašavimą! — gargiančia, keista kalba kvietė senis pro katarinkos balsus.

Tačiau iš žiopsojančių ilgai niekas nesiryžo.

— Na, pabandyk . . . pabandyk!—kumštelėjo Prakapas vienam, kitam veikėzui, bet tie tik šypsojosi.

Galiausiai susigundė dvi mergytės. Susimerkusios, iš nosinių mazgelių išsikrapščiusios po pinigą, jos įteikė seniui, kuris mažajam žvėreliui tuojau pakišo dėžutę, prikrautą vienodo dydžio vokų. Žvėreliui vikriai dantimis išplėšus voką, mergytės jį nusitvėrė, perplėšė ir radusios kažką blizgantį, kikendamos spruko šalin.

— Mat, kokia gudri žiurkė! — tarė garsiai Prakapas, neatitraukdamas žvilgsnio nuo keistojo žvėrelio.

— Ne žiurkė, o marių kiaulytė, — atkirto iš pažemės vaikis, piktai dėptelėjęs į viršų.

— Jukš, parše! Aš ir pats žinau, — staiga įsižeidęs murmtelėjo maršalka, šitaip negarbingai piemens pamokytas, ir dar arčiau prasistūmė prie katarinkos.

Iš tikrųjų gi, nors Prakapas ir buvo girdėjęs apie marių kiaulytes, tačiau iki to laiko jų nebuvo matęs. Daugelis vaikščiojančių po miestelius su katarinkomis dažniausia nešiojosi tik papūgas, taip pat gražius pasižiūrėti paukščius.

Prakapui iš karto patiko marių kiaulytė, kuri vis dėlto nepaprastai skyrėsi nuo tikros kiaulės ir, ką besakytum, daugiau buvo panaši į žiurkę.

Tolimų kraštų žvėrys, paukščiai, kuriuos tekdavo matyti nupieštus tik vaikų knygose ar laikraščiuose, visuomet įdomaudavo maršalką. Ne kartą šventadieniais, pasilikęs saugoti namų, atkalbėjęs rožančių, šiaip jau nemėgstąs skaityti, susiieškodavo jis akinius, išsitraukdavo seną laikraštį ir radęs apie kokį nors keistą žvėrį, būtinai perskaitydavo.

Baigęs rūkyti antrą pypkę bespoksodamas į kiaulytę ir jos mažas, juoką sukeliančias išdaigas, Prakapas susigriebė per ilgai žiopsojęs. Saugodamas būsimo valsčiaus galvos orumą, jis greitai išėjo iš būrio ir jau buvo besukąs atgal, kai vėl atsiminė turįs pasiieškoti kaklininko. Suradęs rimorių, jis ėmėsi apžiūrinėti prekes. Pirmiausia maršalka išvartė viržius, kamanas, plėškes, vadžias, išsiklausinėjo jų kainų, pasibarė dėl brangumų, nupeikė darbą ir tik po to perėjo prie kaklininkų. Ilgai juos dėliojęs, maigęs, braižęs nagu, pagaliau vieną išsirinko. Tąjį vėl iš visų pusių apžiūrėjęs, patampęs, sulyginęs su kitais ir kelis kartus atsidusęs, kas reiškė jog prekė jam ne visai tinkama, paklausė:

— Kiek už tą nieką?

— Devyni, — atsakė žmogus.

(Bus daugiau)

Lietuvoje

JAUNUOMENĖ NORI LAVINTIS ORLAIVININKYSTĖS

Kaunas. — Lietuvos Aero Klubo aviacijos teorijos kursus lanko gana didelis būrys Kauno mokyklinės jaunuomenės, studentų ir tarnautojų. Pavasarį iš tų kursantų bus sudaryta mokinių lakūnų grupė, kuri ir praktiškai mokysis paskraidyti.

Keli jauni lietuviai konstruktoriai kurs laikas atsidėję statosi lėktuvus. Kaune privačiai statomi du lėktuvai, Ukmergėje vienas. Ligi pavasario žada ir vieni ir kiti baigti ir pradėti išbandyti.

Aero Klubas gauna daug prašymų iš krašto jaunuolių priimti juos mokytis Vilniaus Aukstaragio sklandymo mokykloje. Jaučiama, kad jaunuolių susidomėjimas mokykla ir sklandymo sportu yra labai didelis.

Lietuvos Užsienio Prekyba Sumažėjo

Kaunas. — Centralinis statistikos biuras paskelbė, kad laike gruodžio mėn. 1939 m. Lietuvos eksportas siekė apie 17,900,000 litų, o importas — 13,100,000 lt.

Laike visų 1939 metų eksportas iš Lietuvos siekė apie 203,-300,000 litų, o importas 169,400,-000 litų.

Bendrai laike 1939 metų užsieninė Lietuvos prekyba, lyginant su 1938 metų sumažėjo 84,200,-000 litų.

JAU REGULIARIAI GAUNA NAFTOS IŠ SOV. SĄJUNGOS

Kaunas. — "Lietūkis" pranešė, kad jau kasdien reguliariai gauna iš Sovietų Sąjungos Lietuvos ūkiui reikalingų naftos produktų. Jau esą sudaryta ir reikiama atsarga.

Kiti pranešimai sako, kad Francija yra konfiskavus "Lietūkiui" siųstos 3,000 tonų naftos. Šis naftos krovinys Lietuvai buvo vežamas Norvegijos tanklaiviu "Lize," kuris buvo sulaikytas Šiaurės Afrikoj Francijos uoste ir visas veztas 10,000 tonų naftos krovinys buvo Francijos paimtas. "Lietūkis" del tų nuostolių neturėsiąs, nes jo užsakyta nafta buvo apdrausta.

NUSTATĖ DARBININKŲ UŽDARBIŲ MINIMUMĄ

Lietuvos spauda praneša, kad Vidaus' Reikalų Ministerija nustatė minimalį uždarbį Kauno eiliniams darbininkams sekančiai: vyrams 6 litai į dieną, moterims 5 litai ir jaunamečiams darbininkams po 4 litus į dieną. Kitose vietose uždarbis nustatyta vienu litu į dieną žemesnis.

Ar bus to prisilaikoma, tai dar klausimas, bet tiek negaunanti turės tvirtesnį pagrindą, kad mokėtų.

Kaunas. — Prekybos ir pramonės departamentas išdavė leidimą steigimui elektros lempučių fabriko Vilniuje.

MARKIŲ TURI DAUG, BET NĖRA KAS PIRKTI

Klaipėda. — Klaipėdos krašto gyventojams labai rubežiuotas kiekis galima gauti produktų nusipirkimui. Už be leidimo nusipirkimą kokių nors produktų griežtai baudžia. Todel arčiau Lietuvos rubežiaus gyvenanti bando kontrabandos keliu gauti gyvenimui reikmenų.

Vokietijos pinigų, markių, pas gyventojus yra daug, bet nėra ko už jas pirkti. Klaipėdos krašto gyventojai daug noriau ima Lietuvos litą, negu markę, nes už litą tikisi ką nors įšmugeliuoto nusipirkti, ko už markę negalima.

Vokietijos markė nustojo "autoriteto," o Lietuvos litas tapęs raudonųjų červonų kaimynu paliko "autoritetingesnis."

Šalta ir Sniegu Gili, Bet Pavyzdinga Žiema

Kaunas. — Šiemet žiema Lietuvoje kad ir šalta, bet pavyzdinga, kokios senai bebuvo turėta. Didieji speigai, kurie nuo Trijų Karalių dviem bangomis buvo užlieję visą kraštą nuo Turmanto iki Palangos, jau nuo sausio kokios 18 d., tai yra po poros savaičių, gerokai sumažėjo ir laikosi tarp 5 ir 10 laipsnių žemiau nulio. Bet užtat sniego kurs laikas yra daugiau negu reikia. Vidutinis sniego sluoksnis krašte yra pusė metro, o kadangi buvo nemažų pustymų, tai vietomis ne tik tvoros, bet ir žemesnieji trobesiai yra apnešti baltais sniego kopkalniais.

Kauno mieste sumobilizuoti visi, kas beturi arklį ir jau visa savaitė, bet neįstengia sniego išvežti, nes vienas krūvas apmažina, iš nakties randasi vėl pasnigta. Autobusų susisiekimui keliams atkasti buvo organizuojamos tikros talkos. Kas turi reikalų miške, šiemet patogiai galės atsilikti. Nors girdėti iš daugelio vietų ir nelaimingų atsitikimų, ypatingai del pereitų speigų.

Kaip bus su sodais, dar nežinia, nors agronomai ramina, kad šiemet speigai negalės daug pakenkti, nes žemė buvo iš anksto įšalusi ir pasnigusi.

Blogiau su naminiais ir laukiniais gyvuliais ir žvėreliais. Esą giriose randama nemaža sušalusių paukštelių. Medžioklės šią žiemą gana sekmingos. Miškų departamentas įsakė savo girininkams įrengti miškų žvėrims maitinimo "punktus," padedant jiems maistui pašaro ir nukirstų žalių drebulių šakų.

Vilniečiai Samdiniai Suvedžioja Ūkininkus

Marijampolė. — Liudvinavo apylinkės ūkininkams nusiskundus samdinių trūkumu, iš Vilniaus krašto buvo atvežta kelios dešimtys žemės ūkio darbininkų, kurie parsisamdė pas ūkininkus ūkio darbams. Bet nepraėjo nė pora dienų, kai tie samdiniai pradėjo apleisti ūkininkus ir už savaitės tik apie šešta dalis jų buvo pasilikę, o visi kiti iškeliavo ten, iš kur buvo atkeliavę, į savo tėviškes.

Ūkininkai piktinasi, kad liko suvedžioti, bet greičiausia užmiršta tą, kad ir pavergto krašto žmonės nenori būti vergais, kokiais Liudvinavo ūkininkai norėjo atvykusius laikyti. Darbininkus kaltina, kad jie atvyko ne dirbti, bet apsižūrėti Liudvinavos apylinkės. Bet darbininkai kitaip supranta ir jie kaip ir kiekvienas darbo žmogus tik ten apsigyvena ir nurimsta, kur jam gyvenimas geresnis. O jei šio krašto ūkininkai nesuteikia savo samdiniams geresnių gyvenimo sąlygų negu jos buvo ar yra Vilniaus krašte, tai jie ir atsisakė čia būti.

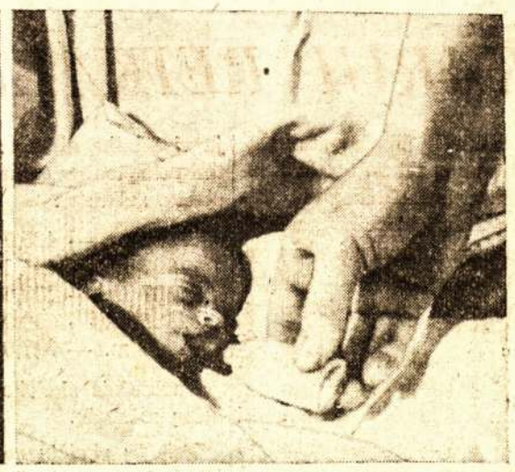

Pasaulyje įvyksta visokių įdomybių. Štai Creightono mainų mainierio Salo žmonai Sonia Rose du mėnesiai atgal gimė toks mažutis vaikutis, kad ir pasverti nebuvo galima. Auklė jį augino įdėjus į mažiuką crendžių baksiuką, kaip parodo paveikslas (kairėj). Iš karto jį maitino su šmirkštuku vaistams į akis lašinti. Dabar, po dviejų mėnesių, vaikutis sveria 2 sv.

VYTAUTO DID. UNIVERSITETO BIBLIOTEKA

Kaunas. — Vytauto Did. Universitėto bibliotekai ir skaityklai šiomis dienomis suėjo 15 metų. Bibliotekoje jau yra apie 300 tūkstančių knygų, ji tarnauja ne vien universitetui, bet ir visai Lietuvai, ji kasmet vidutiniškai aptarnauja apie 100 tūkstančių žmonių.

STATYS NAMUS SU SLĖPTUVĖMIS

Raseiniai. — Ateinantį pavasarį Raseiniuose planuojama kelių didesnių namų statyba. Po kiekvienu planuojamu pastatyti namu bus įruošiama slėptuvės nuo galimų atakų iš oro.

Reikia stebėtis kokią kryptį priima namų modernizavimas.

DIDĖJA NAMINĖ PRAMONĖ

Joniškis. — Trūkstant ir sunkėjant gauti bei pabrangus manufakturai, ūkininkai pradėjo daugiau austis namie vilnonių audinių. Del to labai pabrango vilnos ir kailiai. Ūkininkai vėl imasi auginti daugiau avių ir plėčia naminę drabužių gamybą.

Kiek Ūkininkai Gauna Sumalti Grūdų

Klaipėda. — Ūkio produktus nazių valdžia rekvizuoja. Del nepakeliamų rekvizicijų naštos ūkininkai dažnai lieka be pašarų gyvuliams, be sėklų laukams apsėti ir neretame atsitikime be maisto.

Kurie ir kiek turi, tai griežtai uždrausta be leidimo malti grūdus. Ūkininkui, turinčiam 15 ha žemės ir keturių asmenų šeimynai leidžiama susimalti tik 29 kilogramai rugių į mėnesį. Gyvulių šėrimui grūdų malimas visiškai uždrausta.

Šviekšna. — Netekus Klaipėdos krašto, Šviekšna skaudžiausiai tai pajuto, nes liko visai be susisiekimo kelių ir dabar jai iki artimiausios geležinkelio stoties yra apie 60 kilometrų. Todel visos apylinkės kultūrinis ir ekonominis gyvenimas pradeda apstingti.

Šviekšnos valsčiaus visuomenės atstovai lankėsi pas Susisiekimo ministeriją Kaune, prašydami nutiesti plentą, per Kvėdarną, Laukuvą.

Šviekšniškiai apsiima patys pristatyti reikalingą medžiągą — akmenis ir žvyrą ir prašo dar šiemet nustatyti būsimojo plento kryptį ir leisti pradėti ruošti medžiagą.

KARIUOMENEI NETIKUSIAIS ARKLIAIS REMS VILNIEČIUS

Kaunas. — Lietuvos kariuomenės vadovybė, norėdama padėti del karo ir mobilizacijų nukentėjusiems neturtingiems Vilniaus krašto ūkininkams, perleidžia jiems kariuomenei netinkamus arklius. Tokių arklių Vilniaus krašto ūkininkai jau gavo kelis šimtus. Arklius gauna Medininkų, Rudaminos, Paberžės, Riešės, N. Vilnios, Turgelių ir Maišiogalos valsčiai.

Palyginus su Vilniaus krašte turimais arkliais, kariuomenės perleidžiamieji arkliai yra žymiai geresni ir atiduodami ūkininkams labai lengvomis sąlygomis.

Lietuvos Darbininkų Skundai Ir Jų Reikalavimai

Tarėsi Metalo ir Tekstilės Pramonės Darbininkų ir Virėjų Atstovai

D. rūmuose šiomis dienomis buvo sukviesti pasitarti ekonominiais bei socialiniais klausimais metalo ir tekstilės pramonės darbininkų ir virėjų atstovai.

Metalo įmonių darbininkų pasitarime

Susirinkę darbininkų atstovai nurodė, kad beveik visose metalo apdirbimo įmonėse per savaitę tedirbama tik po keturias dienas, o kai kurios įmonės del žaliavos trūkumų visai norinčios sustabdyti savo veikimą. Tai skaudžiai paliečia darbininkus, nes jie nebegalį užsidirbti minimumą pragyvenimui. Vienas metalo fabrikas per šalčius vieną savaitę visai nedirbo. Šį nedirbtą laiką fabriko vadovybė nori įskaityti į darbininkams pagal įstatymą priklausančias atostogas. Tokiu fabriko laikytojų sumanymu darbininkai nusiskundžia, nes gali netekti vasaros atostogų, o per šalčius joks atostogavimas. Apskritai nusiskųsta, kad šalčiai kai kurių sričių metalo įmonių darbininkams labai pakenkę darbo atžvilgiu.

Nurodytos ir blogos higienos sąlygos beveik visose metalo pramonės įmonėse, neišskiriant nė didžiųjų įmonių. Ypač blogos darbo sąlygos yra misingio liejyklose, kuriose yra daug kenksmingų garų, o vėdinimas yra primityvus. Darbo priežiūros organai į tai, kaip pageidavo susirinkę metalo įmonių darbininkų atstovai, turėtų daugiau kreipti dėmesio.

Tarp kita ko minėtų darbininkų atstovai pageidavo, kad Vilniaus paskolos lakštų išpirkimas būtų išdėstytas ilgesniam laikui, arba atidėtas pavasariui, kai atsiranda daugiau darbo.

Tekstilės įmonių darbininkų pasitarime

Susirinkę darbininkų atstovai nurodė, kad kai kuriose tekstilės pramonės įmonėse nėra nustatytų atlyginimų normų. Vienoj kitoj įmonėj, darbininkai, dirbdami akordiniai, tegali uždirbti ligi 3 litų per dieną. Pareikštas pageidavimas, kad visose tekstilės pramonės įmonėse atlyginimai būtų suvienodinti.

Paprašyta atitinkamų įstaigų, kad atkreiptų dėmesį į tekstilės įmonių meistrų sauvaliavimą. Yra atsitikimų, kad meistrai, kaž kuriais sumetimais, neteisingai užrašinėja akordiniai atliktus darbus: vienai darbininkei sumažina, o kitai prideda. Pastebimas asmeniškumas bei simpatijos ir antipatijos pasireiškimai. Tas turėtų būti paaiškinta, nes darbininkų tarpe tai kelia didelį pasipiktinimą, o pagaliau ir tarpusavę nesantaiką.

Tekstilininkai nusiskundė ir blogomis darbo sąlygomis.

Pareiškė pasitenkinimą, kad pagaliau darbininkų tarpe kooperacijos idėja pradeda plisti ir net einama prie konkrečių toje srityje darbų. Pageidavo, kad darbininkų kooperatyvai kuo greičiau būtų pradėti steigti, nes tada darbininkai prieinamesnėmis kainomis galės įsigyti sau reikalingų produktų ir nebus privačių įvairių tarpininkų — prekybininkų išnaudojami.

Virėjų darbininkų pasitarime

Šiame virėjų pasitarime buvo iškeltas reikalas virėjams duoti savaitėje vieną dieną poilsiui. Dabar virėjai turi kasdien dirbti po 12 — 14 valandų. Ir taip per visus metus, negaudami švęsti net ir didžiųjų švenčių. Virėjų darbas yra sunkus ir varginantis, ypač tenka dirbti nemoderniškai įrengtose virtuvėse ir dar ilgas valandas. Virėjai prašo, kad atitinkamos įstaigos į tą jų pageidavimą atkreiptų reikiamą atydą ir įsakytų darbdaviams duoti virėjams laisvą dieną savaitėje, nes ir jie yra žmonės. Virėjai dar aptarė kitus savo profesinius reikalus ir pageidavo, kad greičiau būtų išleistas bendrasis darbo samdos įstatymas.

Neduoda Atostogų Tai Patys Jas Pasiima

Biržai. — Šios apylinkės stambesni ūkininkai nusiskundžia trūkumu žemės ūkio darbininkų. Žiemos laike nėra kam nė karvių melžti. Ūkininkai reikalauja, kad iš Vilniaus krašto atvežtų jiems tarnų. Tuo reikalu skelbiasi, kad jie sutinką mokėti piemenukui 450 — 600 litų algos į metus, o merginai 400 — 500 litų.

Apylinkės merginos daugumoje laukia ligi pavasario parsisamdymui. Jos pareiškia, kad ūkininkai joms neduoda jokių atostogų, tai pačios turi jas pasiimti. Gerai ir daro, lai nelaiko žemės ūkio darbininkus vergiškose sąlygose.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947
Advokatas
J. M. Rosenfeldas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 val. po piet, 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo
4539 Park Ave. Montreal, Que.

Tikėsite, ar ne, pasaulyje yra labai įdomių dalykų. Štai ponios R. Dollack vyras įtaisė savo namuose Oakridge miestelyje telefoną iš virtuvės iki išlaukinių durų, kad nereiktų jo žmonai išeiti laukan atsakyti pardavinėtojams ir kitiems, kurie dažnai lankosi po namus. Paveikslas parodo jo žmoną kalbant iš virtuvės su vienu tokiu svečiu prie jos durų.

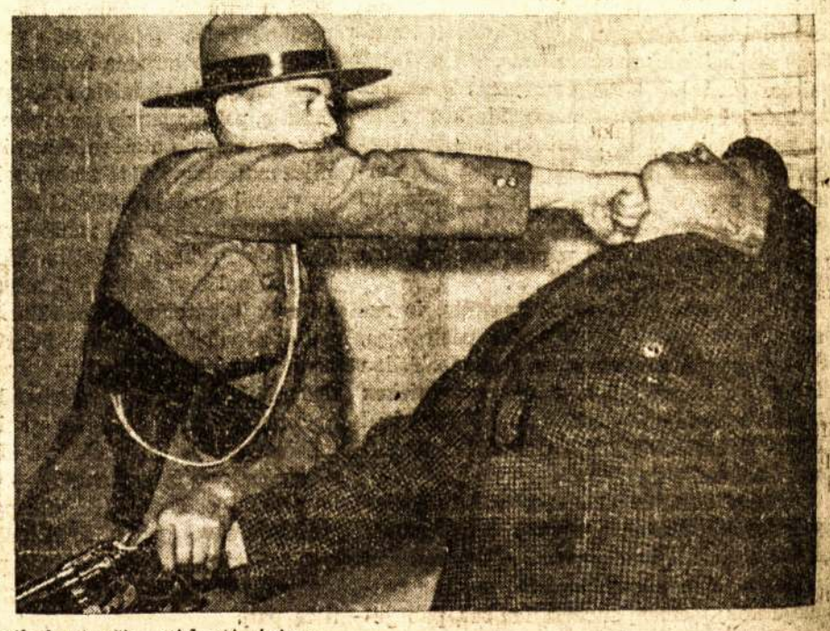

Karališkosios Kanados Raitosios Policijos oficierius rodo, kaipgintis nuo užpuoliko, atstaciusio revolverį ir reikalaujančio atiduoti pinigus.

Kuprotas Oželis

(Trumpa peržvalga operetės, kurią matysim kovo 17 d.)

Tai yra vieno veiksmo operetė — komedija. Viskas vyksta Lietuvos sodžiuje, paprastoje valstiečio troboje vyksta veiksmas po veiksmo meilės, juoko, tragedijos. Pati operetės pradžia nuteikia tave gražia Lietuvos kaimo idilija. Saulėlydis, žiogų čirškimas, piovėjų daina — visą tą gražią iliuziją padės mums įsivaizduoti scenoje vos atidarius sceną Onytė (A. Kilikevičienė dainuos "Saulelė raudona, vakaras netoli.") Pro atvirą langą jaunas bernelis matyti grįžtantis iš laukų darbų jaustųsi už didelę nuodemę, jeigu neužkalbintų dailios Onutės. Na ir iš jų kalbų pasirodo, kad Jonelis (J. Naujokaitis) įsimylėjęs į Onytę ir . . . "Nematau tavęs — ilgu be galo. Kaukčiau kaip tas šuo dantį geliamas; pamatau tave — tu stovi lyg rožė, bet už tokios aukštos tvoros."

Onytė: "Tau baugu ir per tvorą šokti, kad kelnių nesuplėšytum." Onytei kaip ir kiekvienai merginai patinka: "kad vyras, tai vyras, kai eina, tai dvinkt, dvinkt, o ne kaip koks vagilis slapstydamasis. Koks čia vyras, jei į sijoną įsikibęs tik paskui ir paskui, ir vis Ai . . . Ai . . . Ai . . . Et, gėda ir žmogui parodyti." Bet Jonelis ir yra kaip tik toks verkšlys, vis raudąs ir dejuojąs, net Onutė kartą jam besiskundžiant atšauna: "Ką aš padarysiu, kad tu akis šlapioj vietoj turi." Gera ypatybė pas Jonelį yra, tai turi gražų balsą, o tas Anutei patinka ir jie pasimainydami sudainuoja porą dainelių.

Į sceną įsimaišo Onytės motina (K. Keršienė). Ji moterėlė turi ekonomiškų išskaičiavimų ir jai nepatinka, kad tas apie langus vis sukinėjas ir prisimena apie našlį turtingą: "Kuris į tave įsižiūrėjęs, tavęs labai norėtų."

Onutei nepatinka tas senis, kuriam "penki plaukai ant pakaušio ir tie patys pasišiaušę." Bet joms besikalbant atvažiuoja Piršlys (J. Pelekauskas) su Našliu (J. Smetona). Na ir prasideda piršlybos — keistos apeigos pastatančios merginas laibai kvailon būklėn.

Motina: — Ar meldžiamieji ko pirkti atėjote?

Piršlys: — Nei rugių, nei kviečių, nei sėmenų.

Motina: — Tai kogi įsigeidėt?

Piršlys: — Mums reikia baltos žąselės tupdyt į šiltą gušteIę.

Ir taip tęsiasi posakiai dviprasmiai, vieniems giriant, kitiems peikiant. Aišku, neaplenkiama ir amžiaus skirtumo, bet smailaliežuivis piršlys nudailina: "Kame gi taip rasi gerai, kaip už seno. Mylės, glamonės, į kitas nežiūrės, ir mamytę užanty nešiotų."

Bet ir Onutė jau pripratus prie tokių dalykų ir tuojau atkerta:

— Tai bent patogi vieta.

Juokas maišosi su gailesčiu ir pykčiu, kol visi pradeda dainuoti kuplitus. Aš, manau, kad pacituosiu porą eilučių, nerašydamas kaip visi pasisako, ką jie nori pasakyti.

Pradeda našlys:

Tu man labai patikai
Širdis meilės trokšta

Onytė:

Ar tu seni padukai
Pamylėk sau ožką

Netyčia išgirdęs piršlybas Jonukas taip pat įdeda savo posmą:

Pamylėt seną velėną
Verkt per naktį ir per dieną.

Matydamas piršlys, kad nekaip jo jaunikiui einasi užrėkia irgi štai kaip:

Pas senelį po barzda
Pas jauną po lazda.

Po dainos svečiai išvažiuoja palikdami apsispręsti. Tuo laiku Jonelis girdėjęs visus motinos ir Onytės pašnekėsius pasirįžta tapti vyru pilna to žodžio prasme. Ir sumano paerzinti Onytę. Pasako jai kad jis važiuoja į Ameriką, kartu su dėde ir jo dukteria.

Na ir jis savo pasiekia, nors dar daug ašarų Onytė išleidžia. Sutinka tekėti už to senio našlio jau ir kraitis buvo sudėtas, bet Joneliui kartą jai pasakius, kad jis tik tyčia sakęs norėdamas jos pavydą sukelti, abu susitaiko ir praneša motinai, kuri džiaugiasi gavus jauną, lipšnų žentą, kuris jai į ranką išeidamas pabučiavo. Net našlio piršlys pereina jų pusėn: "Išmintingai mergelė darai, ne su auksu, bet su žmogum gyvensi."

Na ir tokioj dvasioj pasibaigia veiksmas. Teko matyti repeticijas ir tikiu, kad veikėjai savo typams atatinka, taip pat ir balsus turi gerus, o pridėjus orkestrą turėsim meistrišką koncerto gabalą. Kiekvienam patartina pamatyti.

Perstatymas įvyks kovo 17 d., Čekoslovakų salėje, 415 St. Catherine St. E., Montreal.

J. Klevas

MONTREALO LIETUVIŲ SŪNŲ IR DUKTERŲ PASALPINĖS DRAUGIJOS ORKESTRAS

Jis su viršlaikiu ruošiasi LLD parengimui, kuriame jis akompanuos visoms operetės "KUPROTAS OŽELIS" dainoms. Parengimas įvyks kovo 17 d., 2val. po pietų, Čekoslovakų salėj, 414 St. Catherine St. E., Montreal, Que.

Trečias Lietuvos Nepriklaus. Paminėjimas

MONTREAL.—Kaip jau skaitytojai būsit pastebėję, šiais metais Montrealo lietuviai turėjo du masiniu Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių paminėjimu — vieną vadovybėje Kanados Lietuvių Komiteto, Lietuvos Liaudžiai Ginti, antrą visų organizacijų, Vytauto Klube. Neatsiliko ir parapija, "vadovaujama" kleb. Bobino, suruošė, taip sakant, savo paminėjimą — trečią vasario 25 d., po bažnyčia. Žmonių dalyvavo nedaug ir iš tų pačių didesnę pusę sudarė progresyviai lietuviai, kurie žingeidumo dėlei buvo nuvykę pažiūrėti, kas ten dėsis. Parengimo rėmėjų buvo labai mažai, tik grupė Bobino šalininkų.

Paminėjimui pirmas įžanginę kalbą davė kleb. Bibinas, kuris kalbėjo daug, bet nieko nepasakė. Pasigyrė, kad jis buvo užkvietęs ir turėjo dalyvauti net du kunigai kitataučiai, bet kaip tai nelaimė įvyko, nedalyvavo. Vienas, mat, sakė, daugiau prijaučiantis lenkams, įrodinėjąs, kad Vilnius priklauso lenkams, o ne Lietuvai; už tai turėjo šį vakarą su juo (Bobinu) debatuoti. Tačiau, kad neatvyko, tai jis ir vienas "įrodė," sulyg turėtų repeticijų, kaip jis istoriniai sumušė savo oponentą, kad Vilnius priklauso Lietuvai, būtent už tai, kad Lietuvos kunigaikštis Gediminas pirmas išsapnavo Vilnių . . .

Antras kalbėtojas buvo Montrealo lietuviams žinomas vieningo montrealiečių lietuvių ir organizacijų sugyvenimo ardytojas, V. Širvydas. Šis savo kalboj skerėčiojosi vienaip ir antraip. Vietomis graibstėsi uždrėpti purvyno ant akių pogresyviams lietuviams, net cituodamas lietuvių darbininkų vado V. Kapsuko ištraukas rašytas laike didžiosios Rusijos revoliucijos (1917-1918), kad būk tada bolševikai stovėję prieš Lietuvos nepriklausomybę. Bet ko ištikrųjų tada bolševikai norėjo, Širvydas nepasakė. Mat norėjo privesti, kad lietuviški bolševikai norėjo Lietuvą prijungti prie Maskvos, bet istoriniai faktai jam neleido to padaryti, žinant, kad tada Lietuvos darbininkai ir valstiečiai kovojo už pasiliuosavimą iš po caristinės Rusijos ir savo lietuviškos buržuazijos priespaudos ir norėjo sukurti Lietuvos nepriklausomą respubliką, pačių darbininkų ir valstiečių valdomą, tad sumaišęs faktus ir cituodamas ištraukas padarė išvadą, kad dabar jau ir bolševikai "atsivertę prie šventos dvasios" ir stoja už Lietuvos nepriklausomybę. Ne kitaip mėtėsi ir visoj savo kalboj, ypač del dabartinės Lietuvos padėties. Iš vienos pusės perstatė lietuvius labai galingais, kurie, pasak jo, galėtų sumušti visą Rusiją, iš antros pusės dūsavo, kad Lietuvai, kaip vargšei, dabar uždėta kokie tai pančiai. Pranašavo tai vienai, tai kitai šaliai leimėjimus, kitoms "amžinus" pralaimėjimus ir visišką subyrėjimą, žinoma, neišskirdamas ir Lietuvai draugiškos kaimynės, kurios dėka ir Vilnius atgautas, Sovietų Sąjungos. Tačiau po ilgų dūsavimų ir spėliojimų, baigdamas priėjo išvados, kad Lietuvai del to būtų geriau, jei Sovietų Sąjunga išliktų sveika.

Šale prakalbų buvo ir koncertinės programos, kurios dalį išpildė parapijos choristai ir šiaip mokyklinio amžiaus mergaitės. Buvo perstatytas ir veikalas, kuris labai silpnai parašytas ir neturintis jokios vertės, todel netenka apie tai nei rašyti.

Buvęs

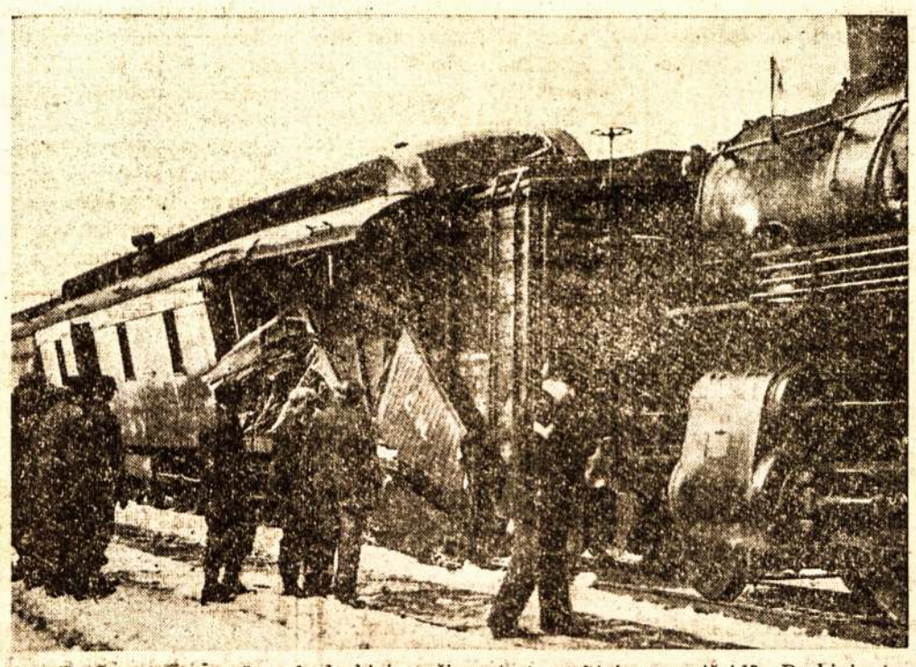

Kuomet prekinis traukinys užvažiavo ant keleivinio traukinio, stovinčio Caledonijoj, Ont., du bedarbiai, važiavę ant prekinio traukinio vagono, nugriuvo į griovį. Tačiau nei vienas sunkiai nesusižeidė. Prekinis traukinys negalėjęs sustoti del to, kad rėlės buvę slidžios — leduotos.

Jurgio 1940 Metų Bėdos

Jurgis būdavo kada eina, tai kaip garbingas karžygis: krūtinę atstatęs, kojas aukštai mesdavo ir jei rankoje neturėdavo portfelio, su kuriuom jam labai sunku persiskirti, tai rankomis skirdavo orą, kaip plaukdamas vandeniu. Bet šį vakarą Jurgio eisena buvo visai skirtinga: sunkiai tęsė koją paskui koją, susirietęs, galvą nuleista žemyn, kurią kartais pasukdavo į šoną ir spiaudavo į baigianti ant gatvės tirpti sniegą. Jį kamavo jam nesuprantamos mintys. Taip sunkų kūną užnešė ant antro aukšto. Įėjęs į virtuvę, nesėdo, bet dribte sudribo į kėdę prie stalo, pasirėmė rankomis galvą ir pradėjo galvoti apie 1940 metų nepasisekimus. Jis taip giliai užsigalvojo, kad nei negirdėjo, kaip jo draugas Petras įėjo į virtuvę.

— Jurgi, Jurgi, kas tau yra? Tu girtas, ar taip sau snaudi? — judindamas už peties Petras prakalbino Jurgį.

— O kas dabar tave naktinis nešioja, Petrai? Neduodi man ramiai išspręsti sunkiausių pasaulio problemų, — pakėlęs galvą atsakė Jurgis.

— Dar nėra taip vėlu, o kita, turėdamas mažą reikaliuką užbėgau pas tave pasitarti, — aiškinosi Petras.

— O kas toks tavo per reikalas? — lyg iš miego pabudęs užklausė Jurgis.

— Aš su tavim norėčiau pasikalbėti apie mūsų veikimo planus. Man rodosi, kad mes turim keisti veikimo taktiką . . .

— Na, Petrai, per toli nuvažiavai, — perkirto Jurgis. Taip gali kalbėti tik komunistai ir fašistai, o mes, socialistai, niekad taktikos nekeičiam. Mūsų nusistatyta taktika amžina. Pirmiausia sumušti komunistus, o paskiau įsteigti demokratiją. Ar tu nematei Jienose Kanados socialistų manifesto: "Šalin komunaciai ir jų laikraštis! . ."

— Aš del tokių kvailų mūsų manifestų ir noriu su tavim pasitarti. Juk tai paklydusio miške girto žmogaus šauksmas, o ne sveikai protaujančio žmogaus obalsiai. Kiek mūsų čia Kanadoje yra? Galim ant pirštų suskaityti. Ir tie, kaip ubagai su tarbomis, o mes su savo principais lakstome pas įvairias organizacijas maldaudami prieglaudos, bet mūsų tie prinicpai ir idėjos niekur ilgai nepabūna: turim greitai nėšdintis, arba išmeta, kaip niekam nevertus žmones Paskiau, vėl turim eiti atgal ir maldauti ant kelių, kad priimtų mus atgal bendram veikimui.

Toks Petro pamokslas išblaškė visas Jurgio problemas ir įvarė į pasiutimą. Todel, nebegalėdamas susilaikyti iš piktumo, perkirto Petro kalbą:

— Petrai, susilaikyk nuo tokių kalbų, o kitaip, tai aš išmesiu tave iš socialistų kuopos. Kiek sykiu aš tau sakiau, kad tu neskaitytum kitokių laikraščių, kaip tik mūsų neklystančio socialistų organą, o tu pradėjai kišti nosį į visokius nereikalingus popierius. Ir kas iš tavęs dabar pasidarė? Pradedi niekinti socialistinius principus, kritikuoti nesvyruojančią įdeologiją ir neigti mūsų mokslo vyrų parašytus raštus.

— Aš socialistinės idėjos neišsižadu, bet ką aš matau negerai, tai, aš manau, turiu teisę kritikuoti, ir išreikšti savo mintį. Man juk jau nusibodo bėgioti po įvairias organizacijas ir keikti kitokių įsitikinimų žmones. Aš noriu kokio naudingesnio darbo, kad eitų mums į sveikatą ir nebūtų kenksmingas kitoms organizacijoms, — Petras skundėsi nepasekmingu veikimu.

Jurgis pamatė, kad Petras kalba teisybę ir nuo širdies, neturėdamas jokių blogų norų, ir jam atsileido širdis. Todel ir jis suminkštino kalbos toną:

— Ir aš pats nebesuprantu kaip dabar išaiškinti socialistų smukimo priežastis. Paimkim kad ir Suomiją: kaip tik tie necivilzuoti azijatai užpuolė demokratišką Suomiją, tai viso pasaulio socialistai sukėlė protestų bangą, kiti net nuvyko muštis su rusų raudonaisiais. Ir kaip mūsų ir mums prielankūs laikraščiai rašė, tai Suomijos didvyriški karžygiai po pono Mannerheimo vadovybe ir su mūsų socialistų pagalba, kad mušė, tai mušė užpuolikus rusus: kiek jų nepribūdavo į frontą, tai visus negyvai iššaudydavo, o kurie krisdavo su parašiutais iš oro, tai tik durtuvus arba suomiškus peilius pastatydavo, tai taip jie ir nukrisdavo ant jų. O kiek jų sušalo į ledą? Taip tai pasekmingai kariavo kelis mėnesius, ir kaip pranešimai sakė, tai milijonais žuvo raudonųjų. Tai buvo ne karas, o žaislas. Taip, kaip Musolinio sūnus Etiopijoj darė pramogas su juodosios rasės žmonėmis, skleisdamas krikščionybę, taip socialistai ir Suomijos karžygiai ant pačiūžų važinėdami naikino komunizmą. Ir jau buvo beveik paėmę Leningradą ir norėjo maršuoti į Maskvą, bet pasidarė stebūklas. Nors aš esu socialistas ir netikiu stebūklais, bet čia atsitiko tikras stebūklas: sušalę raudonieji atgijo, užmuštieji taip, kaip Kristus nuo kryžiaus, sukilo; šimtai sugedusių tankų pradėjo judėti, o orlaiviai, kurie seniau būdavo, kaip tik pakyla, tai taip ir puola žemyn neišlaikydami didelės šalčio temperatūros, dabar kaip šarančiai užplūdo ant demokratinės Suomijos. Tik visa laimė, kad jie negali pataikyti į žmones, bet daugiausia orlaivinės bombos krinta į amunicijos sandėlius ir į apsigynimo mazgus. Pirmiau, sako, kaip tik rusų iš artilerijos paleista granata nukrisdavo suomių pusėj, tai suomiai greit ją sugaudavo ir pasiųsdavo rusams atgal, o dabar — tai kai krinta kokia rusų granata, tai visa apylinkė sudreba. Trumpai pasakius — cūdna diena prasidėjo Suomijos žemėje. Dabar jau ir mūsų laikraščiai rašo, ne tik nebegali atsilaikyti buvusieji karžygiai prieš raudonuosius, bet jau dairosi, į kurią pusę išnešti sveiką kūną, kad tie barbarai rusai neištrauktų dūšios iš kūno.

— Matai, Jurgi, aš ir pirma tau sakiau, kad nereikia perdaug džiaugtis iš kalno, kol nebaigtas darbas. Taip ir su Suomija atsitiko. Aš ir pirma nepagyriau tų socialistų, kurie susidėjo su Suomijos liaudies skerdiku Mannerheimu, Musoliniu ir Ispanijos budeliu Franku ir visi bendrai puolėsi užsmaugti pradėjusią kilti Suomijos liaudį, o dabar neturiu ko jų apgailestauti. Teisingai pasakius: ką užsitarnavo — tą ir gavo. Ne kitokia ir mūsų ateitis laukia, jeigu mes dar ir toliau apginsim Mannerheimus ir vaduosimės Pijaus ideologija, — Petras kalbėjo nusiminusiam Jurgiui.

— Tai ką tu manai, mes turim užgirti Rusijos diktatorišką režimą ir imperialistinius Suomijoj veiksmus? — piktai pratarė Jurgis.

— Aš, kaipo socialistas, tai Rusijoje nematau jokio diktatoriško režimo, o kaip tik atbulai— didžiausią demokratiją darbininkams ir laipsnišką vystymąsi socialio ir kultūrinio kilimo. O Suomijos žmonių, tai rusai nepavergs, o išliuosuos, taip, kaip išliuosavo ukrainus ir baltarusius iš po kapitalistinės ir imperialistinės priespaudos, — aiškino Petras Jurgiui.

Kada Petras laiptais nulipo ir uždarė išlaukinės duris, perpykęs Jurgis trenkė kumščiu į stalą ir suriko:

— Kad jau nesiseka, tai nesiseka, jau tur būt visi šie metai bus tokie nelaimingi. Kiekvienas mulkis pradės man pamokslus sakyti ir kritikuoti mano skaistų protą.

Kadangi jau buvo vėlus laikas, tai Jurgis nuėjo į miegamąjį, atsigulė ir norėjo greit užmigti, kad nusikračius tų kankinančių minčių. Bet pasivartęs kiek laiko ir negalėdamas atsikratyti lendančių į galvą minčių, pradėjo daryti išvadą pereito vakaro nuotykių:

"Rodos viskas gerai ėjo ir būtų garbingai pasibaigęs vakaras, bet vienas keistas asmuo sugadino viso vakaro nuotaiką ir nužemino garbingą socialistų vardą. Kad žinotum," — galvojo Jurgis, " tai tokio žmogaus neleistum nei į parengimą. Bet ką gi tu žinai. Neįlysi į kiekvieno žmogaus vidurius ir neištirsi, ar jie sveiki ar ne, ar gali padaryti socialistams sarmatą, ar ne? O ką gali žinoti, gal tyčiomis, ant juoko kas padarė? Bet kas liks kaltas? Socialistai. O didžiausia negarbė, tai man, kaipo socialistų vadui. Ir tu, biaurybe, pačioje gražiausioje programos dalyje, sugriaudė, kaip griaustinis. Anglijoj tuojau galėtum užsidėti antigezines kaukes, kurias visuomet jie nešiojasi su savim, ir be jokių trukdymų tęsti žiūrėjimą sudėtinės programos, bet dabar, kiti nelabai jaukiai jausdamiesi, net iš svetainės prasišalino. Kaltininkas tokiame atsitikime sunku surasti. Negi pasisakys paleidęs tą dvasią su visu triukšmu, kad balsas nuskembėjo per visą svetainę ir publikoje sukėlė ne tik negeistiną juoką, bet stačiai paniką. Katalikai manys, kad tokį šposą socialistai padarė, nes ščyras katalikas, o dar po bažnyčia, tokios kiaulystės nepadarys. Dabar vėl gali įvykti skylimas su parapijonais del nečystos dvasios, kurie dar nepamiršo Naujų Metų nuotykių."

Taip blogų minčių kankinamas Jurgis parėjo į namus ir tų pačių minčių varginamas užmigo.

Prasčiokas

Tel.: HA. 8477

Dr. J. O. Villeneuve

Venerinių Ligų Specialistas

Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

ENGLISH SECTION

Published Every Friday

Addressing all correspondence for the English Section mark "English Section"

Montreal Jaunimo Chorus Accepts Toronto's Invitation

At a meeting Feb. 19 the Montreal Jaunimo Chorus accepted Toronto's invitation to visit Toronto in some future date. The meeting was not very greatly attended and it was difficult for the members present to discuss the time and in what circumstances the trip could be made.

There was some controversy as to what play the chorus shall stage although it was decided at the meeting by a slim majority to put on a certain play in which only a few participate, but there is a feeling running very high to put on a Montreal product. This play is *"Plencikai,"* written by F. Suplevicius of Montreal, in which more than half of the chorus members have speaking parts and many individual songs are also sung.

The feeling here is that before the the Month of May we shall be greeting the Torontonians and especially the girls which we read about so much, at least I for one am anxious to meet them.

— *Art Schoop*

L.S.D. Downs L.V.K. in Bowling Match

MONTREAL. — Sunday, Feb. 25 at the Arena Bowling alleys the Montreal Lithuanian Sons' and Daughtres' Youth Club beat the Lithuanian Vytauto Club Youth in a thrilling bowling match and those present really enjoyed it.

Both teams turned on the heat in the first minutes of the game with the result that the first two strings saw the L.S.D. team ahead by a small margin, but in the third string the L.V.K. team seemed to fall apart.

The highest single and triple honours were taken by M. Minetas of the L.S.D. team: single 199, triple 449.

L. V. K. TEAM

				Total
P. Vaupsas	87	106	91	284
F. Ghess	89	172	111	372
T. Pundius	117	117	106	340
F. Givis	107	89	113	309
V. Nickle	108	104	114	326
J. Givis, Capt.	99	91	88	278
			Grand Total	1909

L. S. D. TEAM

				Total
M. Minetas	127	123	199	449
V. Mikaliunas	102	84	120	306
A. Martin	127	97	139	363
J. Naujokaitis	93	145	106	344
J. Adams	101	119	161	381
V. Adams Capt.	115	130	100	345
			Grand Total	2188

A return match is to played some time in March. So if you want a little excitement just watch for the date and place and be there to cheer your team.

P. S. TORONTO: — Heard you want us to bowl you when we come to Toronto. Well, we're ready for you!!

— *Art Schoop*

ADA BARCHAITIS GIVEN SURPRISE BIRTHDAY PARTY

It was indeed a surprise for Ada Barchaitis to come home last Sturday night, after shopping and find a group of jolly guests at her home. "What was the meaning of this mass visit? thought Ada, but it did not take long for her to realize that it was an occasion of her eighteenth birthday. It was a genuine surprise party arranged by Helen Mausi for her best chum, Ada.

The party was well prepared with complete secrecy. Friends from Winnipeg and Welland were present along with Ada's Toronto and Weston friends. Eats and drinks were unlimited and as for presents given Ada they were also numerous and appropriate.

Ada made two wishes during the evening. She wished as she blew out the eighteen candles with one blow and as she cut the birthday cake with one draw of the knife.

The birthday party lasted well nigh 4 a.m. and judging from the remarks made everyone truly enjoyed themselves and sincirely wished Ada many more such birthdays.

— *J.*

A Girl Should Know How To

Handle her personal expenses on a small allowance.

* * *

Play golf and tennis, to swim and dance well.

* * *

Read worth-while books with intelligence.

* * *

Refrain from drinking without being a prig.

* * *

Prevent the boys from indulging in necking.

* * *

Leave the kitchen in order after impromptu entertainments.

* * *

Keep some of the day for herself.

Beauty is an open letter of recommendation, predisposing the heart to favour the person who presents it.
—*Shopenhauer.*

* * *

But there's nothing half so sweet in life
As love's young dream.
—*Thomas Moore.*

* * *

There is no wisdom like frankness.
—*Disraeli.*

John L. Lewis' Address to the American Youth Congress

PART III

LISTS AIMS OF C.I.O.

The Congress of Industrial Organizations has a program of unemloyment compensation, social security, public health and housing, residential building, debt relief, adjustment of taxation, against the spy bill, against building up in America a great coercive spy system, either in private industry or on the part of the government.

The men and women of labor in this country want to make a contribution not alone to themselves, but to their families, their friends and neighbors, their community and their state, and in devising a program that any American can support, conscious of the fact that if it is adopted it will broaden the opportunities for the young people of this country and for the older people of this country.

And I want to do my part toward broadening these opportunities. I want the young men and women of America to dream of the day when they will have a job that will enable them to live in decency, comfort and security, the day when they can educate their own children and of the day when they can take an increasing participation in the public affairs of the state and the nation.

Now, I stand for more Americans having something to do with the business of managing the government. I think the politicians have been left too much alone to do with the government and the people what they will. I think the country has paid a terrible price for the inefficiency of our politicians. For their lack of knowledge, for stupidity, for their ignorance in their approach to public questions and their disinclination to assume responsibility.

Whoever were the managers of this country, in those halycon days that have gone by, they certainly failed miserably in 1929, either to safeguard the future or to preserve the integrity of the functioning machine. Domestically speaking, and in ten years, every citizen has paid a terrible price in deprivation of opportunity, in human tragedy, sorrow and agony, by reason of the mismanagement of this republic and this government by whoever were in charge.

Well, isn't ten years long enough to learn? Isn't it now apparent that the politicians' answers are not going to get you a job unless you force the politicians to get you a job? You know, after all, you young people of this country, labor, the common people, are only going to get that degree of consideration from the politicians and from our public representatives that you force them to give you, by your organization, by your work, by your crystallized, articulate voices and by the fact that you expect to fight for your rights as Americans.

You listened to the president today and when you came away you didn't know where to get a job if you needed one, he didn't tell you that if you waited a year there would be a job for you, he didn't say that if you waited five years there would be a job for you. Because, apparently, he didn't know, and if he doesn't know, he finds himself in the same fix that you were on the Finnish question.

And if he doesn't know he ought to do something about it, he ought to call a conference capable of finding out the essence and the roots of the problem and of devising ways and means for economic America, to emerge from the slough of despondency and the agony which has convlused the entire nation.

(To be continued)

LADIES' SLALOM at Huntsville's week-end ski carnival numbered Pat Lang and Fay Herald among the fair starters. Celius Skavaas of Toronto Ski club won the jump contest with a mark of 141 feet, berely missing injury from a crash into a tree. Before very long now we'll be thinking of diving not jumping.

Pranešimai

Montreal, Que.

Gražus Paminėjimas

Ateinantį sekmadienį, t. y. 10 d. kovo, abiejų distriktų progresyvės moterys ruošia didelį paminėjimą Tarptautinės Moterų Dienos — 8 Dienos Kovo.

Paminėjimas įvyks Posančaliečių salėje, 01234 Charlevoix St., Montreal.

Šiame paminėjime bus perstatomas labai gražus veikalas — drama ir prie to eilė jaunuolių pildys atskirus kavalkus. Ruošėjos užkviečia visus Montrealo lietuvius, o ypatingai moteris skaitlingai dalyvauti šiame paminėjime.

Paminėjimo pradžia 6 v. v.

Lauksime skaitlingo atsilankymo.

Ruošėjos

Domės!

Šv. Kazimiero-Jono R. K. Pašalpinė Draugija, sekmadienį, kovo (March) 10 d., D. L. K. Vytauto Klubo svetainėje, 2161 St. Catherine St. East, ruošia **Smagų Parengimą — Vakarienę.**

Ruošiame skanius valgius, bus visokių gėrimų ir prie to muzika pasilinksminimui.

Visus Montrealo lietuvius kviečiame kuo skaitlingiausia dalyvauti. Mes darome viską, kad visi atsilankiusieji būtų patenkinti.

Pradžia 5 val. vak.

Įžanga 75 centai.

Parengimo Komitetas

Winnipeg, Man.

Extra Winnipegiečiams

Winnipego lietuvių meno ratelis ruošia perstatymą, labai juokingą trijų veiksmų komediją "PUSSESERĖ SALOMĖJA."

Vaidinimas įvyks sekmadienį, kovo (March) 10 d., lietuvių svetainėje, 240 Manitoba Ave.

Minėta komedija bus pirmu kartu perstatoma Winnipege. Taigi kviečiame visus Winnipego ir apylinkės lietuvius skaitlingai atsilankyti. Atsilankiusieji tikrai nesigailėsite. Mylintiems juokus bus proga išsijuokti ligi sočiai. Mes, šio veikalo stebėtojams linkę patarti apsijuosti tvirtais diržais, kad pilvų neskaudėtų nuo juoko.

Pradžia 8 val. vak.

Įžanga: laisva rinkliava.

Winnip. Lietuvių Meno Ratelio Komitetas

Toronto, Ont.

8 Kovo Parengimas

Kovo 10 dieną, tai yra ateinantį sekmadienį, 8 valandą vakare, 6 Denison salėj, įvyks lietuvių parengimas Kovo Aštuntos paminėjimui.

Moterų komitetas rengia gražią programą. Dainuos Bangos choro moterų choras ir bus kitų gražių dalykų.

Visi Toronto lietuviai kviečiami ateiti, o ypatingai moterys.

Rengėjos

Iš Winnipego Lietuvių Moterų Veikimo

WINNIPEG. — Vasario 4 d. įvykusiame Winnipego lietuvių moterų susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba. Valdybon išrinkta sekančios draugės: pirmininkė d. M. Purienė, iždininkė d. E. Ginkuvienė, protokolų sekretorė d. J. Bukauskienė ir finansų sekretorė d. Lepeškienė.

Tame pat susirinkime nutarėme perimti moterų organizacijos globon lietuvių kalbos mokyklėlę, kurioje Winnipego lietuvių vaikučiai lavinasi lietuviškai skaityti ir rašyti. Taipgi susitarėme dėti visas pastangas sustiprinimui lietuvių moterų veikimo šioje apylinkėje.

Kitas Winnipego lietuvių moterų susirinkimas įvyko vasario 15 d. Šiame susirinkime nutarėme ruošti parengimą del lietuvių kalbos mokyklėlės palaikymo ir dapildėme mūsų organizacijos valdybą išrenkant korespondentę. Korespondente išrinkta gabi ir toje srityje išsilavinusi draugė Samulaitienė. Susirinkime buvo skaitytas laiškas, gautas iš Montrealo nuo d. P. Matulaitytės, kuriuo kvietė winnipegietes moteris prisidėti prie palaikymo moterų skyriaus Liaudies Balse ir bendrai daugiau rašinėti spaudon. iš moterų gyvenimo ir veikimo.

Sekantis Winnipego ir apylinkės lietuvių moterų susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 17 d., 2 val. p.p., lietuvių klubo svetainėje, 240 Manitoba Ave., Winnipeg, Man.

Visas Winnipego ir apylinkių lietuves labai prašome atsilankyti į virš skelbiamą susirinkimą, kur turėsime daug svarbių reikalų aptarti.

Visais moterų organizaciniais reikalais prašome susirašinėti mūsų organizacijos sekretorės vardu ir sekančiu adresu: 240 Manitoba Ave., Winnipeg, Man.

J. B.

Organizacinio Fondo Vajaus Pradžia

TORONTO. — Pereitą šeštadienį dd. Sabaliauskai susitikę savo kaimyną ir gerą draugą J. Naruševičių, atvykusį iš Red Lakos ir keletą draugų torontiečių, visus užsikvietė pas save, kur pavaišino su bačkute alaus.

Visiems linksmai besilinksminant drg. Sabaliauskas atsikreipė į draugus primindamas, kad dabar yra paskelbta LLD organizacinio fondo vajus ir pakvietė padaryti vajaus pradžią. Svečiai mielai priėmė jo pasiūlymą ir jausdamiesi torontiečių atsakomybę dalyvauti organizacinio fondo vajuje paaukavo sekančiai: J. Valunas, F. Bačiulis, J. Berškys, J. Linarta, K. Morkunas, J. Meldažis, J. Naruševičius, J. Jokubauskas ir U. Šnieškienė paaukavo po 50 centų; M. Karolis, A. Leimonas, A. Antanaitis, M. Berškienė ir A. Jurgutaitis po 25 centus; S. Sabaliauskas 10 centų ir bačkutę alaus svečių pavaišinimui. Viso suaukavo $5.85. Tai graži vajaus pradžia ir gera parama LLD organizaciniam fondui.

Susipratę darbininkai kur nebūtų, kaip nesilinksmintų, bet vistiek savo klasės reikalų ir darbininkiškų organizacijų stiprinimą neužmiršta.

Sukeltos aukos perduota Toronto lietuvių LLD 162 kuopos organizacinio fondo vajaus komitetui, kuris visiems aukuotojams ir ypatingai drg. S. Sabaliauskui už iškėlimą tokio sumanymo ir jo pravedimą, reiškia nuoširdžiausią padėką.

Ten buvęs

Sūnų-Dukterų D-jos Vajus

MONTREAL. — Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet didžioji Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija skelbia vajų gavimui naujų narių į draugiją. **Vajus prasidėjo kovo mėn. 1 d. ir tęsis per du mėnesiu, iki balandžio mėn. 31 d.** Laike vajaus nauji nariai įsirašantieji Sūnų ir Dukterų Pašalpinėn Draugijon paliuosuojami nuo įstojimo mokesčių. Įstojimas veltui.

Kiekvienas lietuvis-ė, montrealiečiai, pagalvokite gerai, kurie dar nepriklausote jokiai pašalpinei draugijai. Visai netolimoj praeityj ir dabar turime pavyzdžių, kaip sunku tiems, kurie nepriklausė jokioj pašalpinėj draugijoj ir buvo ištikti vienokios, ar kitokios nelaimės — ligos ar senatvės, neturi kas jais rūpintųsi, juos sušelptų. Priseina prašyti išmaldos pas atskirus asmenis ar vienos kitos draugijos. Kas kita tiems, kurie spėjo suprasti organizuotumo reikšmę, apsidraudė save nuo nelaimės laiku, įstojo į pašalpinę draugiją. Jais ligos nelaimėje rūpinasi draugija.

Tad, kurie-rios dar nepriklausote jokiai pašalpinei draugijai, arba kurie jau ir priklausote kitose draugijose, bet norite tvirčiau save apsidrausti, **pasinaudokite dabar vajaus proga, stokite į Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinę Draugiją.** Ši draugija yra stipriausia už visas Montrealo lietuvių pašalpines draugijas. Nežiūrint, kad Sūnų-Dukterų Draugija moka aukščiausią pašalpą ligoje, kaip kitos draugijos ir tik pereitais vienais metais išmokėjo pašalpų apie $3,000, bet ji turi daugiau kaip 600 narių ir jos kapitalas jau siekia viršaus $5,000.

Į Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinę Draugiją gali stoti visi lietuviai, vyrai ir moterys, nuo 16 metų iki 45 metų amžiaus, neskiriant religinių ar politinių pažiūrų skirtumo. Del narinių mokesčių yra dvi klasės. I klasės pašalpos fondan moka po 50 centų į mėnesį ir pamirtiniam fondui 50 c. į metus; susirgę gauna pašalpos $7.00 savaitėje ir pomirtinės priklauso $100.00. II klasės moka 25 c. į mėnesį ir pomirtinės 25 c., o pašalpos gauna $3.50 už savaitę ir pomirtinės $50.00.

Įstoti galima per vajininkus arba laike draugijos susirinkimų, kurie laikomi kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį. Dabar Sūnų-Dukterų draugijos susirinkimas įvyks šį sekmadienį, kovo 10 d., 1 val. p.p., Lietuvių Vytauto Klubo salėje, 2161 St. Catherine St. E.

J. L.

Šis paveikslas parodo, kas atsitiko Sacramento slėnyje, kai dvi upės, Feather ir Yuba, išsiliejo iš savo vagos. Tūkstančiai akrų buvo apsemti vandeniu. Daug žmonių liko be pastogės.

Paieškojimas

Paieškau pusbrolio Kazio Rudinsko. Labai prašau patį, ar kas apie jį turite žinias, kur jis gyvena, bei turite jo adresą, tai labai prašau man pranešti, už ką iš anksto reiškiu padėką.

Turiu labai svarbų reikalą prie ieškomo. Prašau atsišaukti.

Petras Keršulis
619 Hibernia Rd.
Montreal, Que.

SŪNŲ ir DUKTERŲ DRAUGIJA su LLD 162 KUOPA
Svetainės palaikymui rengia smagius

Lietuviškus Šokius

Šeštadienį, Kovo (March) 9 d.

6 DENISON AVE.

Įvairiems šokiams grieš **A. Morkio** vadovaujamas orkestras.

Merginos ir moterys iki 8.45 val. bus įleidžiamos veltui.

Pradžia 8 val. vak. Įžanga su drabužių padėjimu 20 c.

Kviečiami Toronto ir apylinkės lietuviai atsilankyti.

Tel. WA. 5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS

Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby.

Laidotuvės net $55.00 pigumo

455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Tel. WA. 8824 — EL. 5016

BOYKACH & BOYKACH

Real Estate Agental

Parduodame ir išrenduojame namus ir farmas. Iškolektuojame rendas.
Kas turite tų reikalų, kreipkitės pas mus.
Daugeliui lietuvių esame patarnavę.

183 GOREVALE AVE. Ofiso 429 ADELAIDE ST. W., TORONTO